

VINCO KUDIRKOS 150-OSIOS GIMIMO METINĖS,
LIETUVOS HIMNUI – 110 METŲ!LIETUVA PATVIRTINO ES IR JAV SUSITARIMĄ:
ORO KELEIVIŲ DUOMENYS BUS PERDUODAMI
JAV SAUGUMO TARNYBAI

Vilnius, birželio 5 d. (ELTA). Seimas ketvirtadienį patvirtino Europos Sąjungos ir JAV susitarimą, kuriuo remiantis, oro keleivių duomenys bus perduodami JAV Vidaus saugumo departamentui. Toks susitarimas tarp ES ir JAV buvo pasirašytas pernai liepą.

Po 2001 metų rugsėjo 11-osios teroro atakų JAV Kongresas priėmė nemažai teisės aktų, skirtų kovai su terorizmu. Kiek vėliau šios šalies sienos apsaugos ir muitinės tarnybos įvedė reikalavimą tarptautinius skrydžius vykdančioms avia-

smens duomenis apie į JAV teritoriją atvykstančius ir iš jos išvykstančius keleivius. Dėl šios priežasties JAV ir ES sudarė susitarimą, kuriuo keleivių duomenų įrašų tvarkymas perduodamas ir JAV Vidaus saugumo departamentui.

ES ir JAV taikomi skirtingi reikalavimai duomenų apsaugai. Tvarka, kuria vadovaujantis duomenys apie į JAV oro transportu vykstančius asmenis buvo teikiami JAV sienos apsaugos ir muitinės tarnyboms, sukėlė abejonių dėl tinkamos asmens duomenų apsaugos ir kai kurių duomenų perdavimo tikslingumo, todėl Europos Teisin-

gumo Teismas buvo sustabdęs 2004 metų ES ir JAV susitarimą ir dabar sudaryta nauja sutartis. Tačiau susitarimas bendrąja prasme nėra privaloma ES valstybei narei, iki ji neprisiima šios pareigos. Dėl šios priežasties Lietuvai šis susitarimas negaliojo tol, kol ji susitarimo nepatvirtino. Patvirtinant tarptautinę sutartį, jos nuostatos tampa Lietuvos vidaus teisės dalimi.

Šiuo metu Lietuvos avia-kompanijos nevykdo tiesioginių skrydžių į JAV, todėl tokie duomenys apie oro transportu vykstančius keleivius Lietuvoje nerenkami.

NATO PERSPĖJA RUSIJĄ
DĖL ABCHAZIJOS

NATO generalinis sekretorius pareikalavo, kad Rusija išvestų savo karinius dalinius, kuriuos praeitą savaitę buvo pasiuntusi į atsiskyrusį Gruzijos regioną Abchaziją.

Jaap de Hoop Scheffer pareiškė, kad Rusija pažeidė Gruzijos suverenumą, į jos teritoriją pasiųsdama karines geležinkelio pajėgas.

Abchazija apie savo atskyrimą nuo Gruzijos pareiškė iškart po Sovietų Sąjungos žlugimo 1991 m.

Birželio 1 d. Rusija paskelbė, jog siunčia 300 neginkluotų vieno karinio dalinio karių iš kariuomenės geležinkelio pajėgų į Abchaziją padėti remontuoti geležinkelio ruožą. Tokį žingsnį Maskva apibūdino kaip humanitarinę pagalbą. Tuo tarpu Gruzija šiuos veik-

mus įvertino kaip įsiveržimo į šalį signalus.

„Šios pajėgos turi kuo skubiau būti išvestos iš Gruzijos teritorijos ir tiek Maskva, tiek Tbilisis privalo atvirai pasikalbėti ir sumažinti kilusią įtampą“, – sakė NATO vadovas.

Gruzija, kuri atvirai deklaruoja siekį prisijungti prie NATO, Rusiją apkaltino regiono separatistų rėmimu prisidengiant taikos palaikymo misija. Įtampa atsirado dar tada, kai balandį Maskva paskelbė, jog su Abchazija mezga formalius ryšius.

Konfliktą dar paaštrino Jungtinių Tautų ataskaita, kurioje teigiama, kad Maskvos oro pajėgos numušė Tbilisio žvalgybos lėktuvą. Rusijos valdžia atkakliai tvirtina, jog tai Abchazijos sukilėlių darbas. *ELTA*

NATO PAJĖGOS AFGANISTANE TURI NAUJĄ VADOVĄ

JAV generolas David McKiernan birželio 3 d. pradėjo vadovauti 50 tūkst. karių, dalyvaujančių NATO tarptautinėse paramos saugumui pajėgose (ISAF) Afganistane, ir pažadėjo, kad „kiekvienas, stojęs skersai kelio teisingumui, bus nebaustas“, praneša *BBC*.

D. McKiernan perėmė vadovavimą ISAF tuo metu, kai tarptautinė bendruomenė kaip tik deda naujas pastangas dėl karinių bei pagalbos tikslų Afganistane įgyvendinimo.

ISAF karių skaičius išau-

go nuo 36 tūkst. iki 50 tūkst. Afganistano karinės pajėgos beveik padvigubėjo ir dabar sudaro 57 tūkst. karių.

Naujasis vadovas ISAF misiją apibūdina kaip „paramą Afganistano vyriausybei užtikrinant saugumą, šalies atstatymą bei plėtrą, taip pat efektyvų vadovavimą teritorijai“. *LRT*

Izraelis neišvengiamai puls Irano branduolinius objektus, jei Teheranas ir toliau ignoruos sankcijas dėl galimos branduolinio ginklo gamybos, birželio 6 d. teigė vienas ministro pirmininko Ehud Olmert atstovų. *LRT*

JAV TIKISI, KAD LIETUVA
IR TOLIAU REIKŠMINGAI
PRISIDĖS IRAKE

Vilnius, birželio 1 d. Per praėjusius metus Lietuva padarė didžiulį darbą Afganistane ir reikšmingai prisidėjo didinant saugumą Irake, teigia JAV ambasadorius Lietuvoje John Cloud.

Interviu Lietuvos televizijos naujienų tarnybai ambasadorius pareiškė tikįs, kad, nepaisant Lietuvos sprendimo nebesiūsti į Iraką kovinio būrio, Lietuva visiškai nepasitrauks iš Irako. "Kalbant apie Iraką, norėčiau pastebėti, kad saugumo situaciją gerokai pasitaisė. Per pastaruosius metus dėl JAV, Lietuvos ir kitų koalicijos pajėgų buvo padarytas progresas. Bet, svarbiausia, pati Irako armija sustiprėjo ir prisideda prie saugumo užtikrinimo. Svarbu pastebėti, kad visi Lietuvos kariai stipriai prisidėjo prie pastangų Irake. Mes tikime, kad Lietuva ir toliau prisidės prie indėlio į Iraką", – sakė J.Cloud. "Tikimės, kad Lietuva ir toliau reikšmingai prisidės Irake. Dabar jai reikia apsispręsti, koks bus tas indėlis. Būtent šiuo klausimu kartu su Lietuva ir dirbsime", – teigė JAV ambasadorius, paklaustas, ar JAV nenuvylė Lietuvos sprendimas nebesiūsti į Iraką kovinio būrio.

Lietuvos kariuomenės vadui Valdui Tutkui lankantis Irake buvo pranešta, kad 30 iš šiuo metu 41 Irake dislokuoto Lietuvos kario ten dar pasiliks dviems mėnesiams. Vienuolika Lietuvos karių nepanoro tęsti misijos Irake, jie grįš namo. *bernardinai.lt*

Vincas Kudirka. Atvirukas. Leidėjas akcinė bendrovė "Spindulys". Kaunas, apie 1928 m.

JEI NATO SĄJUNGA PLĖSIS – SU RUSIJA
RYŠIAI BLOGĖS

Berlynas, birželio 6 d. (ELTA). Jei NATO bus toliau plečiama į Rytus, tai Rusijos ir sąjungos santykiai visiškai suges, įspėjo ketvirtadienį Berlyne per susitikimą su Vokietijos politikais ir visuomenės atstovais RF prezidentas Dmitrij Medvedev.

„NATO niekaip negali ras-

ti naujos savo egzistavimo prasmės, – pareiškė Rusijos prezidentas. – Dabar jos ieškoma „globalizuojant“ sąjungos misijas, taip pat ir pažeidžiant JT Saugumo Tarybos prerogatyvas, priimant naujus narius. Bet akivaizdu, jog visa tai neišsprendžia užsibrėžto uždavinio“.

„NAFTOS EKSPORTĄ IŠ BALTIJOS ŠALIŲ BŪTINA
NUKREIPTI Į RUSIJOS UOSTUS“

Rusijos ministras pirmininkas Vladimir Putin pareiškė, kad būtina nukreipti artimiausiu metu Rusijos naftos produktų eksportą iš Baltijos šalių į Rusijos uostus.

„Labai tikiuosi, kad artimiausiu metu tai ir bus padaryta“, – pareiškė V.Putin Primorske per projekto „Sever“ ir Primorsko miesto terminalo šviesiems naftos produktams pristatymą.

Pasak premjero, jeigu laiku bus užbaigti naftos perdirbimo įmonių, tarp jų Kirišo Žemutinėje Volgoje, Totorijoje, modernizavimo darbai, tai bus visa galimybė išplėsti perkrovimo pajėgumus Primorsko terminale iki 24 mln. tonų.

„Tai reiškia, kad eksporto kroviniai, kuriuos šiandien mes perkrauname Baltijos šalyse, bus perorientuoti į Rusijos uostus“, – pareiškė V.Putin.

Terminalo Primorske atidaryme taip pat dalyvavęs Rusijos vicepremjeras Igor Sečinas pareiškė laiką nepagrįstomis Lietuvos pretenzijoms, jog būtinai reikia atnaujinti naftos tiekimą vamzdynu „Družba“ Mažeikių naftos perdirbimo įmonei. „Kokių gali būti mums reikalavimų ir pretenzijų?“ – klausė I.Sečinas. Pasak jo, Lietuva, norėdama pirkti žaliavą iš Rusijos, gali naudotis Rusijos terminalais, pavyzdžiui, atidaromu Primorske terminale „Sever“. *bernardinai.lt*

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

Įstatymų leidėjai į Seimą birželio 3 d. įsileido Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio pradininkus ir aktyvistus, mininčius šio judėjimo 20-metį - iškilmingas posėdis surengtas toje pačioje plenarinių posėdžių salėje, kur 1990 metų kovo 11-ąją su Sąjūdžiu į valdžią atėję politikai paskelbė atkuriantys Lietuvos nepriklausomybę. Pagyręs tuometinės Lietuvos komunistų partijos vaidmenį Sąjūdžio kelyje į valstybės nepriklausomybę, Seimo pirmininkas Česlovas Juršėnas tribūną užleido sąjūdininkams Bronislovui Kuzmickui, Sauliui Lapieniui, Andriui Kubiliui, Rytui Kupčinskui, Regimantui Adomaičiui. Deja, pasak S. Lapienio, "per 20 metų valstybė nesugebėjo įgyvendinti vos kelių Sąjūdžio tikslų, o valdančiųjų klanas vis labiau atstovauja turtingųjų interesams". V. Radžvilo teigimu, "taip stipriai susiskirsčiusi, susiskaldžiusi visuomenė ir tauta tiesiog dar negali turėti bendrų švenčių", o tie skirtumai, anot filosofo, atsirado labai "nešvarių ir neteisingu keliu".

Į birželio 3 d. Seime vykusį iškilmingą Sąjūdžio minėjimą nebuvo pakviestas nė vienas Sąjūdžio aktyvistas iš Šiaulių - provincijos sąjūdininkams neatsirado vietos tarp Vilniaus valdininkų, politikų ir teisėjų, o į ketvirtadienį prasižiedančią šventinę konferenciją šiauliečiai vyko nuosavais žiguliukais. Pasak Arūno Gumuliausko, buvusio pirmosios Sąjūdžio Šiaulių tarybos nario, "visais laikais taip buvo: tie, kurie pirmieji lipo ant barikadų, pamirštami, o tie, kurie sėdėjo krūmuose, tampa pagrindiniais istoriniais veikėjais". A. Gumuliausko tikinimu, jis nežinaš "nė vienos revoliucijos, kad būtų buvę kitaip".

Finansų ministerija siūlo Vyriausybei patvirtinti naują politikų, pareigūnų bei valdininkų komandiruočių Lietuvoje ir užsienyje tvarką. Jei siūlymui bus pritarta, kelionės taps dar patrauklesnės, mat keliautojai iš vizitų galės ir šlamančiųjų parsivežti. Finansų ministerijos Biudžeto departamento Švietimo, kultūros ir socialinių sektorių skyriaus vedėjos Vidos Žagūnienės paaiškinimu, asmuo, per dieną aplankęs daugiau nei vieną užsienio valstybę, gaus nebe iki 50, o iki 100 proc. finansų ministro patvirtintų dienpinigių tose šalyse vidurkio. Dar viena naujovė - iki šiol valstybėje, kuri Lietuvos atstovus aprūpina tik maistu, buvo galima skirti tik 30 proc. dienpinigių sumos. Dabar jau bus skiriama iki 100 proc. sumos. Nuo šiol valdininkams bus apmokamos ir kitos išlaidos, patirtos užsienyje. Tuo tarpu keliaujančių po Lietuvą valdininkų neturėtų daugėti, mat "lietuviškų" dienpinigių suma bus padidinta tik nuo 13 iki 19,5 litų per dieną.

Katalikų Bažnyčios ir piketuotojų raginimai paveikė daugumą parlamentarų. Seimas priėmė Šeimos koncepciją, kuri nurodo, kad valstybė teikia prioritetą santuokai. Už tai, kad Šeimos politikos koncepcija būtų priimta, balsavo 69 Seimo nariai, prieš buvo 6, susilaikė 24. Pagal šią koncepciją bus kuriami įvairūs įstatymai. Vieno jų - Paramos šeimai įstatymo - projektas jau parengtas.

Valstybinės šeimos politikos tikslas yra numatyti ir vykdyti šeimą palaikančią ir stiprinančią politiką, kurti šeimai palankią aplinką. Parlamentarai taip pat pritarė, kad šeimos koncepcijai įgyvendinti reikia įkurti naują - Šeimos ir vaiko reikalų ministeriją. Per audringą koncepcijos svarstymą daugiausia nesutarimų kilo dėl šeimos sąvokos. Ne vieną koncepcijos pakeitimą ir papildymą siūlęs parlamentaras Eligijus Masiulis kolegų pritarimo nesulaukė. Pritarta tik siūlymui geriau įvardyti ne bet kokią, o tik darnią šeimą. Tačiau pasak Seimo nario Algirdo Syso, jei koncepcijoje atsiras sąvoka "darni šeima", turės atsirasti ir institucija, kuriai bus pavesta nustatyti, kuri šeima yra darni, vaikščios komisijos, kurios turės ją įvertinti. Pasak A. Syso, "ministerija parengs darnios šeimos nustatymo metodiką, vėliau bus surašyti darnios šeimos kriterijai ir prasidės visiškas absurdas".

Birželio 3 d. į Kauno apygardos teisme pradėta nagrinėti baudžiamąją bylą, kur buvęs EBSW prezidentas 46 metų Gintaras Petrikas kaltinamas iššvaistęs 24 mln. litų indėlininkų pinigų, neatvyko nė vienas iš maždaug 50-ies liudininkų, o pats G. Petrikas suokė esąs nekaltas ir atsisakė duoti parodymus, kol neapklausti liudininkai. Prieš posėdį G. Petrikas teigė nusiteikęs kovai: "Mano nuostata - kovinė. Bandysiu įrodyti savo tiesą. Bando man pripašyti už banką, o čia, Kaune, 24 mln. litų. Mano skaičiavimais, turėtų būti tik 13-14 milijonų". Bendrovėje "Verslo projektai" direktoriumi dirbančio G. Petriko salėje laukė tik buvęs IAB KHK indėlininkas ir indėlininkų patikėtinis Kazimieras Jocius ir klaipėdiškis indėlininkas Leonas Pilelis, praradęs IAB KHK apie 27 tūkst. litų, o atgavęs tik 0,73 proc. šios sumos. L. Pilelio įsitikinimu, G. Petriko teismas taps tik spektakliu.

LG/TIC

RUSIJOS PAJĖGŲ ĮVEDIMĄ Į ABCHAZIJĄ "SUNKU SUPRASTI"

Washington, DC, birželio 1 d. JAV nerimą sukėlė Rusijos gynybos ministerijos pranešimas, kad nesuderinus su Gruzijos vyriausybe buvo pasiūstos papildomos ginkluotosios pajėgos, tarp jų geležinkelių kariuomenė", - sakoma paskelbtame JAV Valstybės departamento oficialaus atstovo Sean McCormack pareiškime.

Jame pažymima, kad "ši sprendimą ypač sunku suprasti turint galvoje gegužės 30 dieną Jungtinių Tautų Saugumo Taryboje paskelbtą Gruzijos pareiškimą, kad nutraukiami žvalgybinių lėktuvų skrydžiai virš Abchazijos, taip pat konstruktyvias prezidento Michailo Saakašvilio ir kitų pastangas atnaujinti taikaus padėties Abchazijoje sureguliavimo procesą".

Pasak S. McCormack, JAV "išsakė savo būgštavimus Rusijos vyriausybei ir palaiko glaudžius ryšius su Gruzijos vadovybe". Rusijos geležinkelių karinių dalinių įvedimą į Abchaziją Gruzijos gynybos ministerija vertina kaip pasirengimą didelio masto karinei operacijai.

"Jei Rusijos agresija prieš Abchaziją nebus sustabdyta, mes, remdamiesi visomis tarptautinėmis normomis, atsakysime į ją labai griežtai", - pareiškė spaudos konferencijoje šeštadienį gynybos ministro pirmasis pavaduotojas Batu Kutelija.

"Visa atsakomybė dėl galimų pasekmių teks Rusijai, kuri mėgina okupuoti Gruzijos teritoriją", - sakė jis.

Pasak ministro pavaduotojo, įvesdama geležinkelių kariuomenę į Abchaziją, "pagal visus karinius skaičiavimus,

Senatorius Barack Obama ir jo žmona Michelle džiaugiasi, kad baigėsi JAV prezidento pirminiai rinkimai ir jis tapo Demokratų partijos kandidatu būti JAV prezidentu, kurio kandidatūra turės būti patvirtinta Demokratų partijos konvencijoje rugpjūčio mėnesį Denverio mieste.

AP

ES ĮSPĖJA JAV DĖL ĮVAŽIAVIMO TAISYKLIŲ

Bruselis, birželio 4 d. (ELTA). Europos Komisija pagrasino atsakomosiomis priemonėmis, jei Vašingtonas įgyvendins savo planus ir nurodys visiems be vizų į JAV keliaujantiems užsieniečiams registruotis internetu, praneša agentūra AP.

Jei JAV, reikalaujamos tokios registracijos, praktiškai „aplinkiniu keliu“ vėl įves vizų režimą Europos Sąjungos piliečiams, bendrija gali panašių priemonių imtis ir prieš amerikiečius, sakė Europos Komisijos atstovas Michele Cercone.

JAV krašto saugumo sekretorius Michael Chertoff Vašingtone paskelbė, kad nuo 2009 metų sausio 27 valstybių piliečiai, kuriems kelionei į JAV nereikia vizų, turės prieš tris dienas iki išvykimo užsiregistruoti internetu. Minėti duomenys leis JAV pasieniečiams dar prieš atskrendant lėktuvui ar atplaukiant laivui nustatyti, ar „be vizų keliaujantys žmonės nekelia pavojaus“, – sakė jis.

GRUZIJA IR RUSIJA TIES KARO SLENKŠČIU

Kaip rašo *The Financial Times*, Europa nepastebi, jog artėja karas tarp Gruzijos ir Rusijos dėl Abchazijos. Šis karas, pasak įtakingo laikraščio, gali tapti naujos pasaulio tvarkos susiformavimo prielaidos. Maskva esą ir toliau provokuoja Gruziją ir siekia ją diskredituoti Europos akyse. Gruzija taip pat, pasak *The Financial Times* elgiasi tikrai ne geriausiu būdu. Europa savo ruožtu tik siunčia susirūpinimo signalus, taip ramindama sąžinę. Tačiau esą atėjo laikas rimtai imtis tarpininko vaidmens. Pasak „The Financial Times“, Europa privalo padėti tiek Rusijai, tiek Gruzijai įsisąmoninti pražūtingas karinio konflikto pasekmes ir, reikalui esant, imtis radikalių priemonių. Pavyzdžiui, nutraukti visą bendradarbiavimą su į konfliktą grįmzančiomis valstybėmis.

bernardinai.lt

Rusijos prezidentas Dmitrijus Medvedevas birželio 5 d. Berlyne susitiko su Vokietijos kanclere Angela Merkel. Tai jo pirmasis vizitas į Europą. Vizito metu aptartos Vokietijos-Rusijos energetikos projektų bei Europos Sąjungos ir Rusijos bendradarbiavimo perspektyvos, kurios sulaukė Vokietijos kanclerės pritarimo. Taip pat buvo pareikštos pozicijos dėl Kosovo. Rusija yra didžiausia dujų tiekėja Vokietijai ir kitoms Europos valstybėms. Planuojama tiesti Vokietijos-Rusijos dujų linija po Baltijos jūra kelia Lenkijos ir Baltijos valstybių susirūpinimą, nes baiminamasi, kad nutiesus šią liniją dujų tiekimas Baltijos regiono valstybėms galėtų būti nutrauktas. Į tai A. Merkel atsakė, kad Baltijos jūros dugnas nėra pilnai išnaudojamas, kaip kad turėtų. Gegužę D. Medvedevas lankėsi Kazachstane ir Kinijoje. Kai kurie analitikai teigia, kad tai, jog po priesaikos jis pirmiausia keliavo į Rytus, o ne į Vakarus, nurodo ir Rusijos užsienio politikos tikslus.

Reuters

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

DIRVA

TEL. (216) 531-8150
FAX (216) 531-8428
E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010
19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

Leidžia Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija "Viltis", Inc.

Algirdas V. Matulionis, *Pirmininkas / President*

Vytautas Radžius, *Redaktorius / Editor*
2713 West 71st St, Chicago, IL 60629-2005

DIRVA (UPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices. Published bi-weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. - Subscription per year - \$55.00, first class - \$78. Single copy - \$1.00. Air mail overseas - \$130.00.

Prenumerata metams - \$55.00, pusei metų - \$40.00, pirma klase - \$78. Oro paštu į užsienį metams - \$130.00. Atskiro numerio kaina - \$1.00. Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu ne visada išreiškia redakcijos nuomonę. Nespausdinti straipsniai gražinami, tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

LIETUVOS HIMNO KŪRĖJO SUKAKTYS

Svarbiausias šių metų įvykis - Lietuvos himno kūrėjo Vinco Kudirkos 150-osios gimimo metinės. Ta sukaktis tik kai kuriuose leidiniuose primenama. Šių metų "Muzikos kalendoriuje" primenamas V. Kudirkos Tautiškos giesmės kelias. Šio kūrinio variantą mišriam chorui 1939 m. vasario 2 d. savo parašais patvirtino kompozitoriai Kazimieras Viktoras Banaitis, Juozas Gruodis, Jurgis Karnavičius, Balys Dvarionas, Vladas Jakubėnas, Aleksandras Kačanauskas, Juozas Tallat-Kelpša.

"Šviesos" leidykla Kaune išleido Vilniaus universiteto profesorės Reginos Koženiausienės jubiliejinę studiją "Būkim šviesos ir tiesos vaikai". Studija skirta ne tik Vinco Kudirkos 150-osioms gimimo, bet ir "Tautiškos giesmės" 110-osioms metinėms. Šis kūrinys, tapęs Lietuvos valstybės himnu, pirmą kartą buvo išspausdintas "Varpe" 1898 metais.

Knygoje pateikiama duomenų apie V. Kudirkos gyvenimą ir veiklą, jo svarbiausius darbus ir veikalus; apžvelgiama XIX a. pabaigos - XX a. pradžios lietuvių kultūros istorija, žymių, tautinę lietuvių savimonę formavusių asmenų veiklą. Skiriama dėmesio ir šiuo metu Vilniuje statomam paminklui Lietuvos himnui ir jo kūrėjui Vincui Kudirkai. Šią knygą profesorė skiria jaunajai lietuvių patriotų kartai.

Buvo mėginta "Tautiška giesmė" kiek pataisyti, tačiau tie taisymai nebuvo priimti, gal todėl, kad pirmieji himno žodžiai "Lietuva, Tėvyne mūsų" buvo įgavę Absoliuto reikšmę - Tėvynė Lietuva yra sakramentas, vienybės ryšys, jungiantis visus tautiečius. Himno teksto nenustelbė net tautos giesmėmis tapę lyrikos šedevrais pripažinti Maironio kūriniai "Kur bėga Šešupė" ir "Lietuva brangi", rašo autorė.

Lietuviai už savo himną brangiai sumokėjo, nes jis iškentėtas, todėl brangus. Mūsų himnas buvo žiauriai tildytas, žemin-tas, bandytas net išdildyti iš antkapinio jo autoriaus akmens. Todėl kad jame - ir tautinio protesto simbolis, ir tautos laisvės kelio pareiškimas, ir Lietuvos nepriklausomybės vėliava, ir gyvybės kaina.

Nuostabus mūsų himno kūrėjo kelias. Šešias gimnazijos klases baigusį sūnų tėvas prikalbino stoti į Seinų kunigų seminariją. Bet po dviejų metų "dėl stokos pašaukimo dvasiškam luomui" jis grįžo į Marijampolę baigti gimnaziją, kurią baigė 1881 m. sidabro medaliu ir įstojo į Varšuvos universiteto Filologijos fakultetą, o po metų į Medicinos fakultetą. Universitetą baigė 1889 m. Kaip ir gimnazijoje, seminarijoje ir kurį laiką universitete V. Kudirka vis labiau tolo nuo savo tautos. Manė, kad lietuviu būti lyg nepritinka, ypač kad tada daugelis tyčio-josi iš kokių ten livomanų... "Žinoma, nuovoka Lietuvos, lietu-vystės vis labyn ir labyn dilo iš mano proto...", rašo Juozas Girdzijauskas, (V.Kudirka, *Raštai* 2, Vilnius, 1990, p. 541)

V. Kudirkos lenkėjimas baigėsi 1883 m., kai pasirodė laik-raštis "Aušra": gavau Nr.1 "Aušros", Žiūrau, ant pirmutinio puslapio stovi Basanavičius. "Pranašas" - pamislįjau tada apie Basanavičių jau lietuviškai. Ėmiau skubiai vartyti "Aušrą" ir... nepamenu jau visko, kas su manim paskui darėsi... Tiek pame-nu, kad atsisitojau, nuleidau galvą, nedrįsdamas pakelti akių ant sienų mano kambarėlio... rodos, girdėjau Lietuvos balsą, sykiu apkaltinantį, sykiu ir atleidžiantį: "O tu, paklydėli, kur

"LIETUVOS TILTAS" TAPO TAUTOS ATSPARUMO SIMBOLIU

Su bendraminčiais Varšuvoje Vincas Kudirka 1888 m. įsteigė draugiją "Lietuva", 1889 m. pradėjo leisti žurnalą *Varpas*, 1890 m.-mėnraštį *Ūkininkas*, kuriuos daugiausia pats redagavo. 1890 m. rudenį Kudirka grįžo į Lietuvą, dirbo gydytoju Šakiuose, susipažino su būsima savo globėja Valerija Kraševska. Susirgęs džiova, 1894 m. gydėsi Jaltoje, 1895 m. - Sevastopolyje, 1897 m. - Abazijoje (Opatijoje) prie Adrijos jūros.

1895 m. grįžęs iš Sevastopolio apsigyveno Naumiestyje. Lankydamasis pas Kriauciūnus Plokščiuose, susidraugavo su suomių rašytoja Maila Talvio. Čia buvo suimtas, tardomas, kalinamas Kalvarijoje. Jam buvo iškelta byla, jo veiklą tyrė net trijų gubernijų (Suvalkų, Kauno ir Vilniaus) žandarai. Paskelbus caro manifestą, 1896 m. byla buvo nutraukta. Vincas Kudirka mirė Naumiestyje 1899 m. lapkričio 16 d. Naumiestis 1934 m. pavadintas Kudirkos Naumiesčiu.

Kudirka parašė keturias satyras: "Viršininkai" (1895), "Lietuvos tilto atsiminimai" (1896), "Cenzūros klausimas" (1897), "Vilkai" (1898) ir eilė-raščių rinkinį "Laisvos valandos" (1899). Gausią ir įvairią publicistiką jis skelbė Varpe, skyriuje "Tėvynės varpai". 1898 m. *Varpe* išspausdino pirmąją lietuvišką poetiką "Tiesos eilėms rašyti". Išvertė F. Schillerio, G. Byrono, A. Mickevi-

iki šiol buvai? Paskui pasidarė man taip graudu, kad, apsikniaubęs ant stalo, apsi-verkiau. Gaila man buvo tų valandų, kurios nesugražintai išbrauktos tapo iš mano gyvenimo kaipo lietuvio ir gėda, kad taip ilgai buvau apgailėtinu padegėliu... Po tam pripildė mano krūtinę rami, smagi šiluma ir, rodos, naujos pajėgos pradėjo rasti... Rodos, užaugau išsyk ir ta pasaulė jau man per ankšta... Pajutau save didžiu, ga-lingu: pasijutau lietuviu esąs... Ta valanda antrojo už-gimimo per daug yra svarbi mano gyvenime, kad galėčiau užmiršti. Negaliu taipogi užmiršti ir nepripažinti, kad už tą valandą esu kaltas Basanavičiui. Neužilgo susi-žiedavau su lietuvių literatūra ir iki šiai dienai savo su-žieduotinės neapleidžiu" (V. Kudirka, *Raštai* 2, Vilnius, 1990, p. 542-543).

Pirmasis su lietuvių lite-ratūra susižiedavimo ženklas buvo 1885 m. "Aušroje" iš-spausdintas eilėraštis.

S. Tūbėnas

čiaus, J. Slowackio ir kitų rašytojų kūrinių.

Kudirkos **pavaizduotas Lietuvos tiltas tapo tautos atsparumo ir jos priešų pragaištingumo simboliu**. Jo aprašytieji viršininkai ir vilkai simbolizuoja tamsiąsias ir pik-tąsias jėgas, žlugdančias tautą. Rašydamas apie cenzūrą jis atskleidė biurokratizmo "grožybes". Kudirkos poezija savo jaunatvišku entuziazmu, etiniu patosu ir patriotizmu iki šiol tebejaudina lietuvių širdis. Jo "Varpo" žadinama tauta jau du kartus prisikėlė savarankiškam gyvenimui. Jo "Labora!" - tai šventas priesakas jaunimui, pa-remtas paties poeto patirtimi. "Gražu, gražiau ir gražiausia" - tai skatinimas Tėvynės labai puoselėti žodžių, širdžių ir dar-bų vienybę. "Ne tas yra didis" nuvainikuoja fizinę galią ir išaukština moralinį žmogaus tau-rumą. "Maniesiems" - tai pata-rimas, kaip Lietuvai tapti ne-įveikiamai, kaip jai pavirsti ne-išsemiamo gyvybingumo ver-sme.

"Tautiška giesmė" sukurta Naumiestyje, pirmąkart paskelbta *Varpo* 1898 m. Nr. 6 (su pastaba: *Gaidą ir žodžius sudėstė V. K.*). Ji išreiškia pagrindi-nius Kudirkos kūrybos sim-bolius. Tie simboliai - ir mūsų stiprybės šaltinis, ir mūsų sąži-nės priekaištas. Kudirka linkė-jo mums dvasinių jėgų semtis iš praeities - ne iš bet kokios, o iš garbingos, didvyriškos pra-eities. **Deja**, daug kas tą didvyrišką praeitį visaip menkina ir niekina. Kudirka ragino mus eiti dorybės takais, dirbti savo tautos, jos žmonių gerovei. **Deja**, daugelis mūsų braidžioja purvynais, siekdami vien savo naudos. Kudirka tikėjo, kad saulė Lietuvoj išsklaidys tam-są, kad mes būsime šviesūs ir teisingi. **Deja**, Lietuvos padan-gė dar labai ūkanota, o mūsų gyvenime daug tuščių, apgau-lingų žodžių ir jais pridengtų neteisybų. Kudirka norėjo, kad mūsų širdyse liepsnotų Tėvy-nės meilė, kad ji visus suvie-nytų ir nukreiptų į kilniausią tikslą. **Deja**, tarp mūsų dar yra tokių, kurie abejingi savo tau-tos ir valstybės likimui, net są-moningai stengiasi žlugdyti ir valstybę, ir tautą. Dar toli mums iki tokios Lietuvos, kokios troš-ko Kudirka. Tačiau jis įdiegė mums gražios, doros ir teisin-gos Tėvynės ilgesį, kuris teikia prasmę mūsų gyvenimui - mū-

sų darbams ir pastangoms. Jis ragina mus būti savo Tėvynės vertais vaikais.(Juozas Girdzi-jauskas, *Lietuvos himnas*, Vil-nius, 2005, p. 19)

Rašytoja Žemaitė Vilniaus žiniose dalijasi prisiminimais apie Vilniuje organizuotą kan-klių vakarą: "Visas kambarys, kaip vienas žmogus, stojo sta-ti, nes pragydo tautišką lietuviš-ką himną. Himno gaida sujudi-no ir sugraudino širdį, atsimi-nei neseniai pergyventą laiką, kuomet žmogus baimėje, paty-liais šnibždėjo: 'Lietuva, tėvy-ne mūsų'. Sykiu džiaugsmas šil-dė širdį, jog jau iškovojo me nors tiek liuosybės, kad galima tuos žodžius viešai ir balsu dai-nuoti."

1940 m. rugpjūčio 31 d. Švietimo liaudies komisaras **Antanas Venclova** išsiuntinė-jo aplinkraštį: "Senasis Tautos himnas nebegiedamas. LTSR himnas yra Internacionalas". Tačiau nepraėjus nė metams, kai 1941 m. birželio 23 d. rau-donieji traukėsi iš Lietuvos, per partizanų užimtą Kauno radijo stotį tuoj pat pasigirdo Lietu-vos himnas kaip išsivadavimo signalas, atgautos tautos laisvės ženklas.

Sunku ir įsivaizduoti, ką reikšė, kokių prasmių turėjo ir kiek pačiam kalbėtoju galėjo kainuoti baisiaisiais 1945 m. Vilniuje, rašytojų suvažiavime, **Balio Sruogos** drąsiai pacituoti "Tautiškos giesmės" žodžiai: "Tik aš, patyręs savo nedalioje tiek daug neteisybės, tiek daug klastos, norėčiau palinkėti, kad mums, besikeliant į kūrybos žy-gius, būtų širdyse amžiams ug-nimi įrašyta: Ir šviesa, ir tiesa mūs žingsnius telydi".

Vis dėlto manau, kad lemia-mas veiksnys, užtikrinęs "Tau-tiškai giesmei" himno nomina-ciją, yra pats Kudirkos gyveni-mas, jo asmenybė, susiliejusi su tekste iškeltais tautos idealais, amžinosiomis jos dvasios ver-tybėmis. "Tautiškos giesmės" teksto įtaiga tokia pat paveiki, kaip paveiki ir pati Kudirkos as-menybė. Jis traukė prie savęs ir jungė visus krūvon, ir, anot Gabrieliaus Žemkalnio, "pasi-jusdavome visi it vienos lietu-vių šeimos sąnariai... Tokia tat buvo to žmogaus įtekmė į draugiją. Ir tą valandą aš lyg įsi-rašiau į tautos darbininkus". Kai giedame "Tautišką gies-mę", jaučiame tą patį. (Regina Kaženiausienė, *Lietuvos him-nas*, Vilnius, 2005, p. 84).

PRENUMERUOKITE DIRVA

METAMS - \$55,
PUSEI METŲ - \$40,
PIRMA KLASĖ - \$78,
ORO PAŠTU Į UŽSIENĮ
METAMS - \$130.00

LIETUVIŲ TAUTOS GENOCIDO 60-METIS

1948 m. gegužės 22-ąją įvyko didžiausias Lietuvos istorijoje gyventojų trėmimas. Iš Lietuvos į šaltąjį Sibirą pajudėjo šimtai ešelonų. Iš jų sklido kraupūs verkimai, žmonių dejonės. Okupantas nežiūrėjo, kad tremiamieji neturi valgyti, gerti, maži vaikai klykė vagonuose be tyro oro. 1948 m. gegužės 22-23 dienomis buvo ištremta tūkstančiai Lietuvos žmonių.

Trėmimai buvo vykdomai pagal 1948 m. vasario 21 dienos SSSR ministrų tarybos nutarimą. Iš Lietuvos buvo numatyta išvežti 12 tūkst. partizanų bei jų pagalbininkų šeimų. Pusei numatytas maršrutas į Krasnojarsko kraštą, kitiems – į Jakutiją. Tremtiniai turėjo dirbti miško ruošos įmonėse.

Trėmimai prasidėjo gegužės 22-ąją, šeštadienį: miestuose nuo vidurnakčio, o kaimuose – nuo 4 val. ryto. Nors nutarime buvo numatyta leisti išsivežti šeimai turto iki 1000 kg, tačiau faktiškai to nebuvo: atvirkščiai, trėmimų organizatoriai leido pasiimti tik būtiniausius daiktus ir šiek tiek maisto, matyt, tam, kad jo daugiau liktų jiems patiems. Kita vertus, atvykdavo sunkvežimiais ir kiekviename sutalpindavo po kelias šeimas, t. y. iki dešimties asmenų, o vežimuose – irgi net ne po vieną, tad ir vietos norimam turtui pasiimti nelikdavo.

Šiame trėmime niekas ne-

silaikė nuostatos, kad tremiamos partizanų ir jiems prijaunčiančių "buožių" šeimos. Buvo vežamos jau nuteistų ar užsiregistravusių partizanų, niekada jais nebuvusių, gražiau ūkininkavusiųjų šeimos. Didelė dalis – bežemiai ir mažžemiai. Juk priklijuoti partizanų pagalbininkų etiketę buvo galima vos ne kiekvienam sąmoningam Lietuvos žmogui.

Remdamiesi dokumentais, galime teigti, kad 1948-ųjų trėmimams vykdyti buvo sutelkta 30118 MGB ir MVD darbuotojų, kareivių, karininkų bei sribų. Jiems talkino 11446 partiniai ir sovietiniai aktyvistai, iš Maskvos atvykę specialūs SSRS MGB įgaliotiniai. Trėmimų operacijoje, koduotai ciniškai pavadintoje "Vesna" ("Pavasaris"), iki gegužės 23 dienos 14 val. ešelonuose jau buvo sugrūstos apie 11 tūkst. šeimų, t. y. apie 40 tūkst. žmonių, iš kurių buvo apie 11 tūkst. vaikų.

Kiekviename ešelone buvo vežama po 304-443 šeimas, 915-1656 žmonės (tarp jų 280-586 vaikai). Gyvulinuose vagonuose sugrūsti tremtiniai pradėjo mirti: pirmieji žūdavo vaikai, senyvo amžiaus žmonės, nėščios moterys, ešelonuose gimdavę kūdikiai.

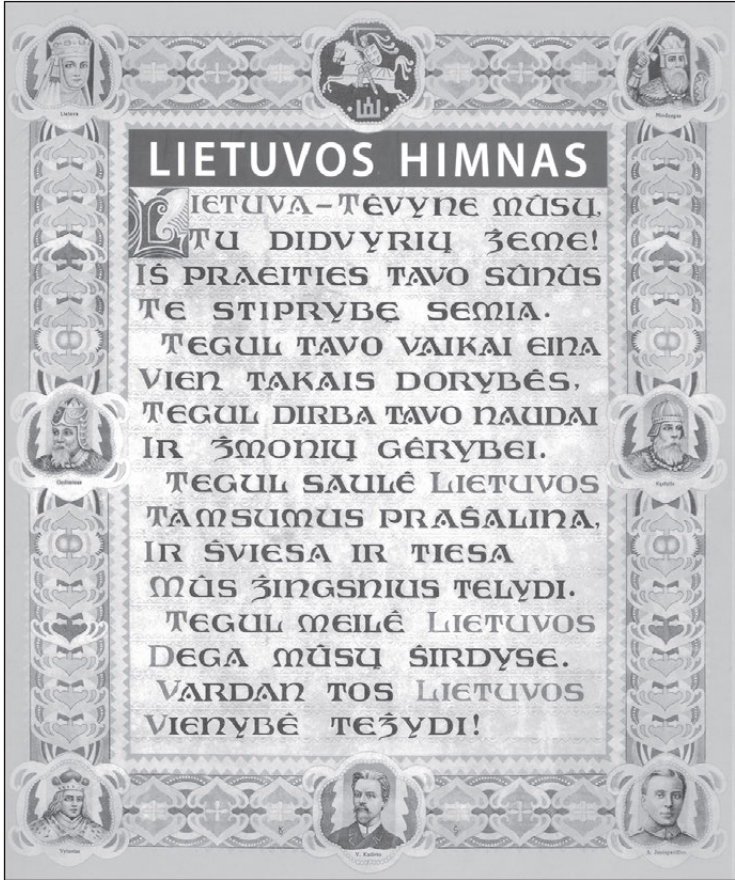
Tėvynės Sąjungos iniciatyva šios liūdnos Lietuvai dotos paminėjimas surengtas visoje Lietuvoje. TS politinių kalinių ir tremtinių frakcijos pirmininkė Vincė Vaidevutė

Margevičienė pasiūlė Naujojoje Vilnioje eksponuojamame traukinio vagonė surengti fotografijų parodą "Sibiras – mano lemtis", kuri atspindėtų 1948 m. tremtį, tų metų tremtinių gyvenimą Sibire. Joje buvo galima susipažinti su dokumentais, liudijančiais didžiausio Lietuvos gyventojų trėmimo operaciją. Vėliau minėjimo traukinio vagonas aplankys Lietuvos miestus, kuriuose parodos ekspozicijas rengs tų miestų mokiniai ir studentai. Iniciatyvių mokytojų pagalba moksleiviai rinks informaciją, dokumentus, nuotraukas didžiausio Lietuvos gyventojų trėmimo tema. Gegužės 22 dieną, 4 val. ryto, kuomet prieš 60 metų pradėta operacija "Vesna" ir iš gimtųjų namų pradėti tremti lietuviai, kiekvienoje savivaldybėje buvo uždegios žvakelės. 6 val. ryto visuose miestuose ir rajonų centruose pagrindinėse aikštėse iš degančių žvakučių buvo sudėtas žodis LIETUVA, prisiminimais dalinosi tų metų buvę tremtiniai. Seime vyko iškilmingas minėjimas. Į minėjimą buvo pakviesti 1948 m. gegužės 22-ąją išvežti ir į Lietuvą sugrįžę tremtiniai. Veikė paroda "Tremtis – mano lemtis", vyko tarptautinė konferencija "Trėmimai – nusikaltimai žmoniškumui. Istorija ir atmintis". Pranešimus skaitė Lietuvos, Latvijos, Estijos, Ukrainos, Rusijos mokslininkai ir istorikai.

ventojų masinį nužudymą". "Kartu su prašymu pridėta spaudos publikacija bei Lietuvos istorijos instituto darbuotojo R. Zizo mokslinio tyrimo išvada. Minėtoje medžiagoje yra duomenų apie galimai dar gyvus kai kuriuos sovietų partizanus, kurie galėjo dalyvauti Kaniūkų kaimo žudynėse ir jo sunaikinime. Tarp jų paminėta ir Fania Bransovskaja", – aiškino prokurorė. Jos teigimu, įvertinus pateiktų dokumentų reikšmę nustatant galimus nusikaltimus žmoniškumui ir jų kaltininkus bei paaiškęjus, kad F. Bransovskaja bei dar keli asmenys gyvena Lietuvoje, ši medžiaga buvo išsiųsta Šalčininkų rajono prokuratūros vyriausiajam prokurorui.

Istorikų duomenimis, Kaniūkų kaimą 1944 metų sausį užpuolė 120-150 sovietų partizanų būrys. Per antpuolį buvo nužudyti 38 kaimo gyventojai, dar keliolika sužeista. Istorikų nuomone, užpuolimo priežastis galėjo būti susijusi su Kaniūkų kaimo ginkluotos savisaugos veikla priešinantis raudonųjų partizanų savivalei ir smurtui.

bernardinai.lt

Tautos himnas. Dailininkas Kazys Šimonis. Plakatas išleistas Lietuvos valstybės 20-mečiui ir Vinco Kudirkos gimimo 80-mečiui paminėti. Leidėjas bendrovė “Dirva”. Kaunas, 1938 m.

ŠIURPIOJI OPERACIJA "VESNA"

Pagal iš Maskvos gautą nurodymą 1948 m. Lietuvoje turėjo būti sunaikinta ūkininkų – buožių klasė, nes jos nuosavybės supratimas neatitiko komunistinio mokymo.

1947 m. gruodžio mėnesi iš Lietuvos buvo ištremtos 736 ūkininkų šeimos (2782 žmonės).

1948 m. sausio ir vasario mėnesiais į Sibirą išvežtos 284 šeimos (1134 žmonės).

Tačiau tai buvo tik būsimo trėmimo preliudija. Maskva 1948 m. nurodė Lietuvoje įvykdyti operaciją "Vesna" ("Pavasaris"). Per ją į Jakutiją turėjo būti ištremta 48 tūkst. šeimų (12 tūkst. 134 žmonės).

Vėliau nutarta lietuvius vežti į Buriatijos-Mongolijos, taip pat Krasnojarsko kraštus.

Operacijai "Vesna" įgyvendinti 1948 m. gegužės mėnesį Lietuvoje buvo sutelkta 30 tūkst. 118 MGB MVD darbuotojų. Jiems talkino 11 tūkst. 446 Maskvos pasiųsti ir vietiniai politiniai aktyvistai.

1948 m. gegužės 22-ąją jiems pavyko sugaudyti 27 tūkst. 23 žmones. Iki 23 dienos popietės į vagonus jau buvo sugrūsta 10 tūkst. 665 šeimos (36 tūkst. 932 žmonės). Tarp jų buvo 10 tūkst. 615 vaikų.

Kai ūkininkai ir jų šeimų nariai pradėjo slapstyti, o smogiškai nesugebėjo įvykdyti Maskvos nurodyto plano, į vagonus buvo grūdami bet kurie po ranka pasitaikę žmonės. Todėl netrukus Sibiro link pajudėjusiuose ešelonuose jau buvo daugiau nei 40 tūkst. žmonių.

Į ešeloną buvo suvaryta po 300-450 šeimų. Kiekviename ešelone būdavo po 300-580 vaikų.

TAIKINYS - LIETUVOS ŪKININKAI

"Kaip ir visiems ankstesniems trėmimams, 1948 metų direktyva buvo atsiųsta iš Maskvos.

Vietiniai komunistai buvo tik pagalbininkai. 1948-ųjų vasario mėnesį Maskvoje buvo priimtas nutarimas įvykdyti trėmimo operaciją, kodiniu pavadinimu "Vesna". Kaip ir visi kiti trėmimai, tai buvo karinė operacija.

Tokios represijos po karo SSRS pasitaikydavo nedažnai – visoje Sovietų Sąjungoje buvo ištremta vos keli šimtai tūkstančių žmonių. Tačiau "Vesna" buvo nukreipta ne tik prieš Lietuvos ūkininkus, bet ir prieš pasipriešinimo judėjimo dalyvių šeimas. Todėl jos sudarė nemenką 1948 metais ištremtų žmonių dalį. Tais metais visoje Sovietų Sąjungoje buvo ištremta apie 80 tūkst. žmonių. Lietuviai sudarė beveik pusę visų tremtinių, nes ši operacija pirmiausia buvo nukreipta prieš mūsų šalies ūkininkus. Visi tuomečiai Lietuvos komunistų partijos vadovai su Antanu Sniečkumi priešakyje turėjo atlikti trėmimams būtinus darbus. Kai kurie jų buvo paskirti koordinatoriais apskrityse. **Pats A. Sniečkus kartu su represinių organizacijų atstovais vadovavo trėmimams.** 1949 metais visose Baltijos šalyse buvo įvykdyta dar viena trėmimo operacija, kodiniu pavadinimu "Priboj" ("Bangų mūša").

Ji buvo tokia pat masinė, kaip ir 1941 metų birželį, tik tą kartą nebuvo išskiriamos šeimos", – sako Arvydas Anušauskas, Genocido ir rezistencijos tyrimo departamentu vadovas.

LIETUVOS PROKURORAI ATMETA ŽYDŲ KALTINIMUS

Generalinė prokuratūra atmeta buvusius nacių ir jų kolaborantų persekiojančio Simono Wiesenthalio centro Izraelyje mestus kaltinimus dėl žydų diskreditavimo ir sako, kad situacija yra dirbtinai eskaluojama.

Prokurorams siekiant apklausti žydų tautybės antinacinio pasipriešinimo Lietuvoje dalyvę Fanią Bransovską, kuri yra minima istoriko tyrime apie Antrojo pasaulinio karo metu įvykusias Kaniūkų kaimo gyventojų žudynes, S. Wiesenthalio centras pareiškė protestą.

Centro pareiškime Lietuvos teisėsauga kaltinama "pradedanti kampaniją siekdama diskredituoti žydų pasipriešinimo dalyvius, melagingai kaltindama juos karo nusikaltimais taip siekiant nukreipti dėmesį nuo plataus lietuvių dalyvavimo žudant žydus holokausto metu".

Tačiau Generalinės prokuratūros Specialiųjų tyrimų skyriaus vyriausiasis prokuroras Rimvydas Valentukevičius sakė, jog jokia byla prieš prieš F. Bransovską nėra pradėta, teisinis persekiojimas jos atžvilgiu nevykdomas ir šiuo atveju yra spe-

kuluojama jos tautybė. "Iškiteisminiuose tyrimuose yra apklausama daugybė žmonių, tačiau tai nereiškia, kad jie yra kuo nors kaltinami ar į apklausas kviečiami dėl jų tautybės. Situacija yra dirbtinai eskaluojama, nes F. Bransovskaja nėra niekuo kaltinama", – tvirtino R. Valentukevičius. Praėjusią savaitę R. Valentukevičius pavadavusi prokurorė Rita Vaitiekūnienė sakė, jog F. Bransovskajos šiuo metu yra ieškoma norint iškviesti ją į apklausą, tačiau kol kas nerandama jos gyvenamosios vietos.

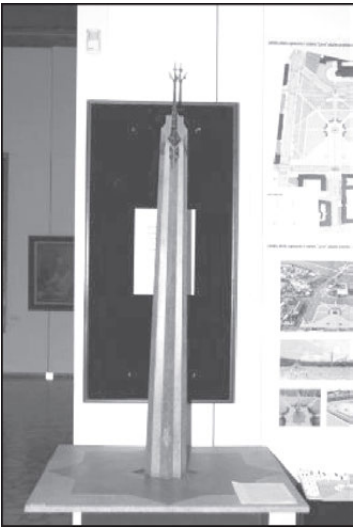
S. Wiesenthalio centro pranešime pažymima, kad F. Bransovskaja dirba Vilniaus universiteto Yiddish instituto bibliotekininke. Institutas patvirtinta, kad šioje įstaigoje ji iš tiesų dirba.

R. Valentukevičius, komentuodamas šią situaciją, sakė, jog F. Bransovskajos yra ieškoma pagal tyrimus duomenis apie jos gyvenamąją vietą.

Pasak R. Vaitiekūnienės, 86-erių F. Bransovskaja buvo susidomėta gavus Seimo konservatoriaus Ryto Kupčinsko pranešimą apie "Kaniūkų kaime, Šalčininkų rajone, sovietų partizanų įvykdytą civilių šio kaimo gy-

KŪRYBINĖS MINTIES ABORTAS

Algimantas Zolubas

Laisvės atminimas. 1995 m. gegužės 20 d.", o 1999 m. vasario 11 d. Seimas priėmė nutarimą Nr. VIII-1070, kuris apsprendė aikštės ateitį: **"Lukiškių aikštė Vilniuje formuojama kaip pagrindinė reprezentacinė Lietuvos valstybės aikštė su laisvės kovų memorialiniais akcentais"**. Nutarimo 3 str. pasiūlyta Vyriausybei ir Vilniaus miesto tarybai organizuoti Lukiškių aikštės plėtros koncepcijos parengimą, aikštės projektavimą ir projekto įgyvendinimą, vyriausybei - sudaryti projektų vertinimo komisiją, patvirtinti projektų vertinimo taisykles ir projekcinę užduotį, parengti Lukiškių aikštės projektą, supažindinti su juo Seimą ir patvirtinti 1999 metais. 2000 m. spalio 17 d. Seimas priėmė ir įstatymą "Dėl Lukiškių aikštės Vilniuje", pavedęs aikštės reikalus tvarkyti vyriausybei, tačiau Prezidentas, motyvuodamas tuo, kad įstaty-

vadintinas. Teiginių patvirtinančių faktų apstu, o projektai Lukiškių aikštės konkursui Lukiškių akivaizdžiai atspindi siekį turėti naudą iš konkursinių premijų, o vėliau - iš pelningų statybų.

Aptarti verta jau įsisenėjančių, sąmoningam vilkinimui prilygstantį, Lukiškių aikštės Vilniuje projekto rengimą.

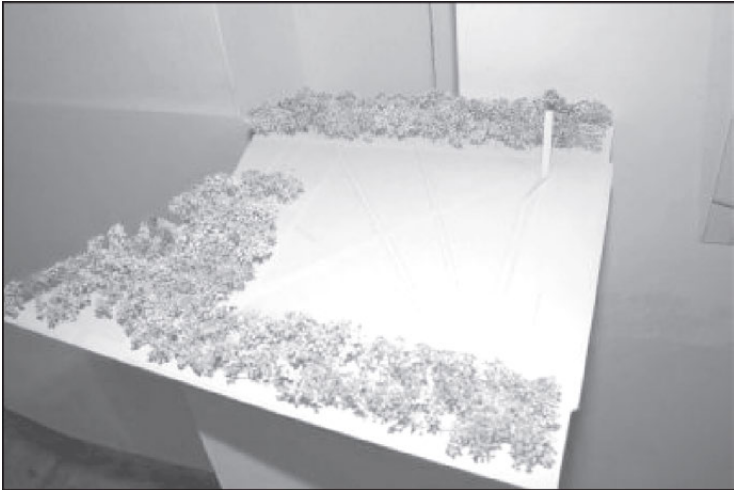
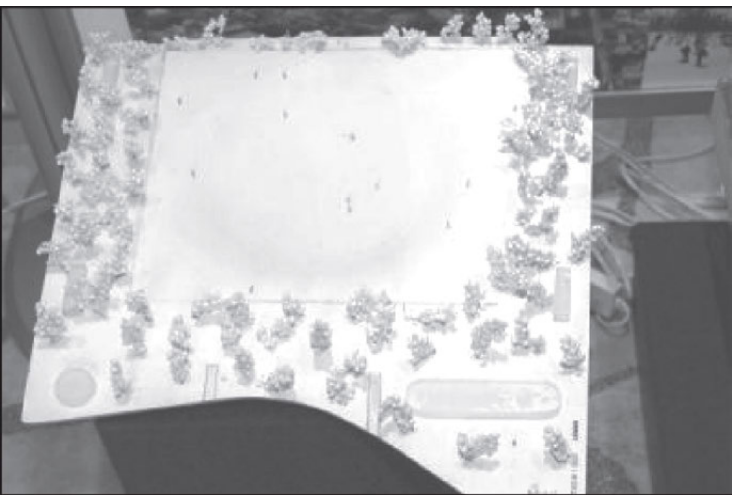
Lenino paminklas Lukiškių aikštėje buvo išmontuotas 1991 metais. Nors sakoma, kad gera vieta tuščia nebūna, po balaganų verslo atstovų kėsinimosi į šią aikštę, 1995 metais aikštės kamputyje radosi granito plokštė su įrašu: **"Šioje aikštėje bus įamžintas Nežinomojo partizano ir kovotojo dėl Lietuvos**

Architektų sąjunga Lukiškių aikštės konkursą paskelbė. Tačiau, ar todėl, kad į konkurso sąlygas nebuvo perkelta Seimo nutarimo esmė, ar architektai siekė kitokių tikslų, konkursiniai projektai prasilenkė su keliu uždaviniu. **Lietuvos laisvės kovotojai, atvykę į Taikosmosios dailės muziejų, kur buvo eksponuojami projektai, buvo priblokšti, galutinai nusivylė; nerado nei vieno projekto atspindinčio tai, ko jie eilę metų reikalavo, ko reikalauja mūsų valstybės istorija.**

Lietuvos laisvės kovotojų sąjungos valdybos pirmininkas,

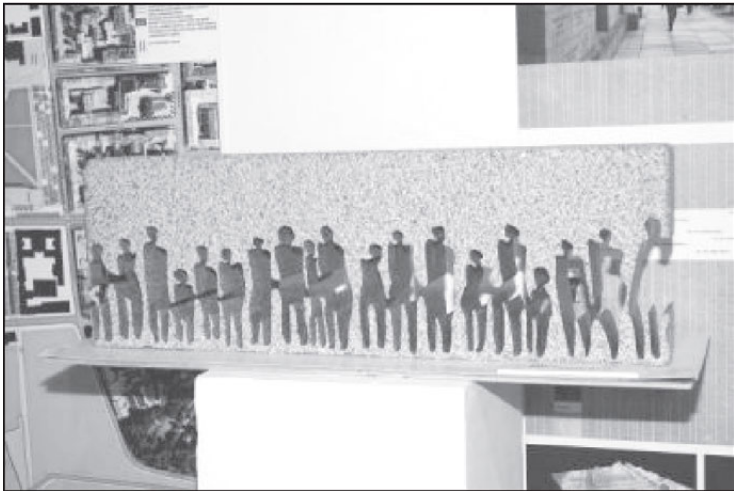

Lietuvos Sąjūdžio pirmininkas ir 7 Seimo nariai konstatavę, kad rengiant 1999 metų Seimo nutarimo įgyvendinimą, buvo suformuluotos netinkamos užduotys projektuotojams, netinkamai aiškinamas visų laikų Vilniaus miesto ir visos Lietuvos istorinio **Monumento** projektavimas, o pateikti projektai negali būti palankiai vertinami, š. m. gegužės 22 d. kreipėsi į Prezidentą, Seimo pirmininką, Konkursinės komisijos pirmininką, Lietuvos Architektų ir Lietuvos Dailininkų sąjungas, prašydami stabdyti ydingų projektų svarstymą, pareikalausti vykdyti Seimo nutarimą, **skelbti naują konkursą**. Tačiau gegužės 23 d. konkurso komisija, dalyvaujant mažiau nei pusei komisijos narių, atplėšė konkursinius vokus, paviešino autorius. O tai - akivaizdus komisijos vykdomo konkurso reglamento pažeidimas. Konkursinės komisijos pirmininkas Vilniaus meras Juozas Imbrasas patvirtino, kad aukščiau minimą raštišką prašymą stabdyti

projektų svarstymą yra gavęs, tačiau jį komisija svarstysianti vėliau. Kodėl vėliau? Žinomi ir kiti pažeidimai.

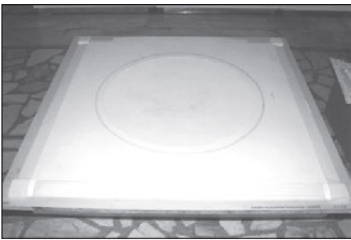
Lukiškių aikštės suplanavimo ir simbolio "Laisvė" sukūrimo architektūrinio-meninio projekto konkurso sąlygos numato, kad konkurso dalyvis perkančiajai organizacijai pateikia simbolio "Laisvė" eskinį maketą, sukurtą imituojant tikrą medžiagą, tuo tarpu vienas iš projektų buvo pateiktas neatitinkantis reikalaujamo mastelio ir sukurtas ne imituojant tikrą medžiagą, o iš popieriaus. Beje, šis projektas, nors oficialūs rezultatai turėjo būti skelbiami tik 2008 05 23, interneto svetainėse jau nurodomas kaip atrinktas tarp septynių geriausių. Taigi, kyla klausimas, kodėl griežti konkurso sąlygų reikalavimai yra taikomi ne visiems konkurso dalyviams, tuo pažeidžiant LR Viešųjų pirkimų įstatyme įtvirtin-

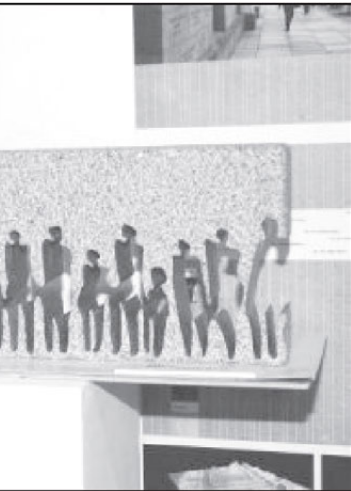
tus lygiateisiškumo, nediskriminavimo ir skaidrumo principus, kurių laikymąsi, atliekant pirkimo procedūras, privalo užtikrinti perkančioji organizacija, šiuo atveju - Vilniaus miesto savivaldybės administracija.

Projekto konkurso organizavimo taisyklės įpareigoja perkančiąją organizaciją užtikrinti, kad, vykdant projektų kon-

kursą ir nustatant laimėtoją, būtų laikomasi Viešųjų pirkimų įstatymo nustatytų pirkimų ir konfidencialumo reikalavimų, tačiau konfidencialumo reikalavimų nebuvo laikomasi, tokiu būdu, vertinimo komisijai buvo žinomi tikrieji projektų autoriai, nepriklausomai nuo to, kad projektai ir buvo pateikti

nepažeidžiant konfidencialumo reikalavimų, t.y. iš projekto įforminimo negalima buvo nustatyti dalyvio tapatybės, tačiau dalyvio tapatybė buvo nustatoma pateikiant konkursui reikalingą daiktinę medžiagą, kadangi prie devizo buvo reikalaujama pasakyti vardą, pavardę, tel.nr. ir adresą bei pasirašyti žurnale.

Lukiškių aikštės reikalu buvo sudaryta jau ne viena komisija, tačiau reikalai nepajudėjo, o, kai pajudėjo, priėjo aklavietę. O išeitį reikia rasti. Išeitį rasti - Seimo, Prezidento, Vyriausybės, Vilniaus mero, Architektų ir Dailininkų sąjungų priedermė. **Būtina skelbti naują konkursą**, paliekant galimybę dalyvauti jau pateiktiems projektams. Jei patys nesugebame, reikia pasitelkti architektus ir skulptorius iš Lietuvos ir užsienio, kviesti patarėjais mūsų istorikus ir gyvais išlikusius laisvės kovotojus, kurie turi būti pakviesti į konkurso komisiją.

Ko reikia visuomenei - spaudoje ir laiškais yra išsakę Lietuvos laisvės kovotojai, galiausiai reikalavimus išsakę ir visuomeninių organizacijų atstovų pike-to dalyviai Savivaldybės aikštėje š. m. gegužės 23 dieną.

METINIS TAUTOS FONDO SUSIRINKIMAS

Gegužės 17 d. įvyko 34-asis metinis Tautos fondo (TF) susirinkimas. Susirinkime, prasidėjusiame truputį po 10 val. ryto, dalyvavo dauguma Tarybos narių, Valdybos nariai ir svečiai. Ypatingas svečias buvo Jungtinių Tautų ambasadorius, Lietuvos Respublikos generalinis konsulas New York Jonas - Paslauskas, kuris pasveikino TF su jo veikla. TF Tarybos pirmininkas Algis Vedeckas pagerbė a. a. Juozą Giedraitį, kuris labai daug dirbo garsinant TF vardą ir renkant aukas. Jonas Vainius pasiūlė įkurti specialų Juozo Giedraičio fondą ir išleisti monografiją apie jį. Abu pasiūlymai buvo Tarybos priimti.

Raimundas Sližys papasakojo apie Lietuvos enciklopedijos pervedimą į skaitmeninį formatą. Šis projektas jau baigiasi. Jam labai kruopščiai vadovauja pats pranešėjas. Greitai galima bus atsiversti lietuvišką enciklopediją internete.

Kiti sėkmingi Fondo projektai -tai "Knygos Lietuvai",

kuriam vadovauja dr. Rožė Šomkaitė. Ji suorganizavo trijų naujų knygų išleidimą, kurios bus išdalintos mokykloms. Tai: "Lietuviai arktyje" (lietuvių ir anglų kalbomis), "A. Gurevičiaus sąrašai" ir "Gyvenimas duobėje".

"Knygos mokyklų bibliotekoms" projektas iškelia TF susirūpinimą mokyklų bibliotekų nuskurdinimu. Mokyklų įdukrinimo ir paramos komisija, bendradarbiaujant dr. Rožei Šomkaitei ir dr. Nijolei Braženaitei-Paronetto, apsiėmė vykdyti šį milžinišką darbą - papildyti Lietuvos mokyklų bibliotekas auklėjimo ir grožinės literatūros knygomis. Aukotojai gali paremti šį projektą su 100 dol. auka. Už tą sumą bus pristatyta vertingų knygų į vieną mokyklą Lietuvoje.

Vis dar sėkmingai vyksta projektas "Mokyklų įdukrinimas". Aukotojai gali paremti savo pasirinktą mokyklą su mažesne ar didesne auka, TF pridės 25 proc. prie aukos.

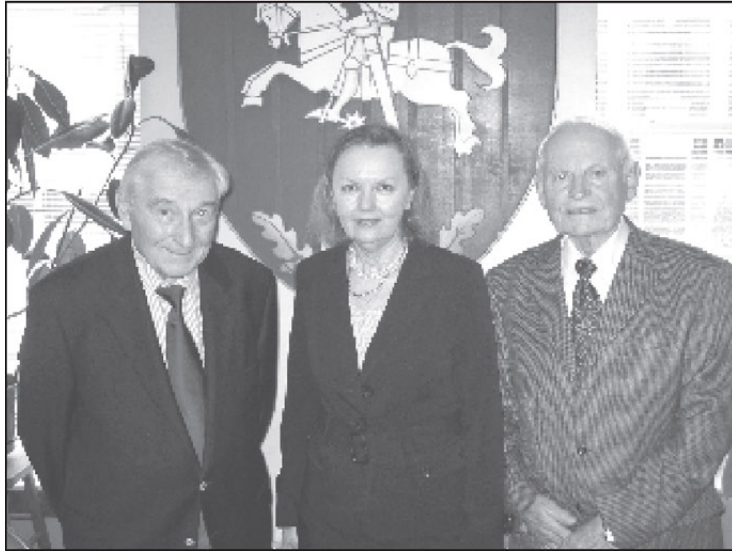
Suvažiavimo metu buvo

aptarta ir kitų TF vietovių veikla, būtent Vilniuje ir Florida valstijoje. Vilniuje TF atstovybė veikia gerai, o Florida atstovybės veikla labai pagyvėjo. Ten kartu su latviais buvo suruoštas labai sėkmingas koncertas.

Po pietų pertraukos buvo išrinkta nauja taryba. Iš TF tarybos pasitraukė Algis Vedeckas. Nauja TF tarybos pirmininke išrinkta dr. Giedrė Kumpikaitė. Naujai į tarybą išrinktos dr. Rožė Šomkaitė ir Laima Šileikytė-Hood. Į tarybą perrinkti dr. Nijolė Braženaite-Paronetto ir Saulius Sirusas. Iš tarybos išstojo Razgaitis. Kandidatais pasiliko Edvinas Giedrimas ir Neila Baumilienė. Nauju Valdybos pirmininku paskirtas Vladas Sidas. Raimundas Sližys pasilieka vicepirmininku. Kita valdybos sudėtis bus parinkta netrukus. Į revizijos komisiją buvo perrinktos Vida Jankauskienė ir Laima Lileikienė. Naujai išrinktas Kėtutis Bileris.

Sveikiname naujai išrinktus tarybos ir valdybos narius ir linkime visiems gero ir kūrybingo tautinio darbo.

Tautos fondo inf.

Tautos fondo metiniame susirinkime buvęs Tarybos pirmininkas Algis Vedeckas, kuriam buvo suteiktas TF emeritus pirmininko titulas, naujoji TF Tarybos pirm. dr. Giedrė Kumpikaitė ir TF Garbės pirm, Jurgis Valaitis.

Tautos fondo nuotr.

TAUTOS FONDO METINIO NARIŲ SUSIRINKIMO, ĮVYKUSIO 2008 M. GEGUŽĖS 17 D. NUTARIMAI

Tautos fondo nariai, susirinkę į 34-ąją Tautos fondo metinį narių susirinkimą, įvykusį Tautos fondo patalpose New York mieste 2008 m. gegužės 17 d.,

Įsipareigoja, kaip ir anksčiau, neleisti užmiršti kovojusių už Lietuvos laisvę žygių ir aukų.

Su giliu rūpesčiu stebi bei vertina Lietuvos kultūrinio ir politinio gyvenimo negeroves, tikisi, kad Lietuvos jaunesnioji karta aktyviai įsijungs į Lietuvos pilietinę ir visuomeninę veiklą.

Susirinkimas įgalioja Tautos fondo tarybą:

Remti pietryčių Lietuvos ir Karaliaučiaus srities mokyklas ir mokytojus.

Rūpintis užribio etninių lietuvių žemių kultūra.

Puoselėti pokario pasipriešinimo, tremties istorijos ir jaunimo auklėjimo temomis parašytos literatūros platinimą

Lietuvos mokyklose.

Tęsti ir remti jaunimo konkursus kaip sėkmingą tautinio ugdymo priemonę.

Remti jaunimo organizacijų veiklą, kuri yra labai paveiki supažindinant jaunimą su Lietuvos istorija, gamta, skatinant pilietiškumą.

Tęsti "Tėviškės šviesos" priedo prie "Valstiečių laikraščio" laidas.

Remti ALT'o informacinę veiklą per Jungtinį pabaltiečių komitetą (JBANC) Washington, DC.

Susirinkimas pritaria

Gerb. a. a. Juozo Giedraičio, Tautos fondo Garbės pirmininko, atminimo fondo steigimui Tautos fondo ribose ir iniciatyvai paruošti a. a. Juozo Giedraičio monografią.

Susirinkimas sveikina

gerb. Algirdą Monkevičių, paskirtą naujuoju Lietuvos Švietimo ir mokslo ministru.

LANKĖSI TARPTAUTINĖS MIGRACIJOS ORGANIZACIJOS VILNIAUS BIURO VADOVĖ

Lietuvos Respublikos generaliniame konsulate Čikagoje š. m. gegužės 28 d. apsilankė Tarptautinės migracijos organizacijos (toliau - TMO) Vilniaus biuro vadovė dr. **Audra Sipavičienė**.

Apsilankymo generaliniame konsulate metu A. Sipavičienė pristatė TMO Vilniaus biuro veiklos kryptis bei vykdomas funkcijas, supažindino su TMO Migracijos informacinio centro veikla ir su atlikto tyrimo apie migracijos išskirtas šeimas Lietuvoje rezultatais, papasakojo apie bendras migracijos tendencijas Lietuvoje. A. Sipavičienė atkreipė dėmesį į tai, kad gerėjant ekonominei padėčiai Lietuvoje, daugėja į ją grįžtančių anksčiau išvykusių emigrantų, nors

Lietuvos Respublikos generalinis konsulas Arvydas Daunoravičius ir TMO Vilniaus biuro vadovė dr. Audra Sipavičienė.

LR generalinio konsulato Čikagoje nuotr.

bendras migracijos saldo Lietuvoje išlieka neigiamas.

TMO yra tarptautinė organizacija, siekianti paveikti migracinius procesus taip, kad jie būtų naudingi tiek migrantams, tiek ir visuomenėms.

Veikdama su partneriais, TMO ieško atsakymų į naujus migracijos keliamus iššūkius, siekia didinti visuomenių supratimą apie migracijos keliamas problemas bei teikiamas galimybes.

KOMENTARAI – RINKIMAI, 2008

VALSTYBĖS UŽVALDYMAS

Mindaugas Velička, bernardinai.lt

VI.

Klanas dėjo pastangas, kad K.Lančinskas būtų paskirtas generaliniu policijos komisaru. Policijoje taip pat veikia kiti su šiuo klanu artimus ryšius palaikantys žinomi ir nežinomi asmenys.

TEISMAI

"Valstybininkų" klanas per prezidento instituciją, įvairius savo narius ir kitus žinomus bei nežinomus asmenis savo interesams tenkinti sugeba pasitelkti teisėjų klaną. Pasitaiko atvejų,

kai ši organizuota grupuotė aktyviai kišasi į teismų formavimą. Toks pavyzdys - Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus pirmininko skyrimo istorija. Dėtos pastangos šiame poste išsaugoti kadenciją baigusį skyriaus pirmininką Česlovą Jokūbauską. Buvo pasitelktas ne tik prezidentas, bet net ir E.Kūrio vadovaujamas Konstitucinis Teismas, kiti žinomi ir nežinomi asmenys. Tačiau teismus kontro-

liuojančio klanu nariai nėra visateisiai "valstybininkų" grupės nariai, o tik pasitelkiami kaip aptarnaujantys rėmėjai.

LIETUVOS POLITINĖS PARTIJOS

"Valstybininkų" nedomina partinė rutina ir neprognozuojama rinkimų kova, jie partijas naudoja kaip liftą į valdžią. Todėl visoms partijoms bendradarbiavimas su "valstybininkais" baigdavosi politine katastrofa.

"Valstybininkų" įtakos pajėgdavo išvengti vienintelė Socialdemokratų partija - ją sugebėdavo apsaugoti A.Brazauskas. Gal todėl A.Januška negalėdavo pakęsti socialdemokratų vėliavnešio, o A.Brazauskas itin nemėgo A.Januškos. "Valstybininkai", privertę atsistatydinti A.Brazauską, užvaldė Socialdemokratų partiją, iš jos liko tik šešėlis.

"Valstybininkų" grupei artimi šie politikai: Socialdemokratų partijos pirmininkas, premjeras G.Kirkilas, Socialdemokratų partijos veikėjas, Seimo Užsienio reikalų komiteto pirmininkas Justinas Karosas, Seimo narys socialliberalas Antanas Valionis

ir kiti socialliberalų frakcijos Seime nariai, taip pat kiti žinomi ir dar nežinomi parlamentarai.

ŽINIASKLAIDA

Tiek spaudoje, tiek televizijoje, radijo stotyse, kitoje žiniasklaidoje veikia "valstybininkų" klanu nariai ir rėmėjai. Kai kurie klanu nariai yra stambių žiniasklaidos grupių akcininkai. Dauguma jų minimi garsiojoje 12-oje VSD Antrosios valdybos pažymoje "Dėl verslo grupių įtakos žiniasklaidai", kuri labiausiai išgąsdino klaną. Kol kas įstatymas šios pažymos neleidžia paskelbti. Tačiau visos pavardės, pavadinimai ir pervestos sumos yra žinomos. **(Pabaiga)**

CHICAGO, IL

NUOSTABI “SUKTINIO” ŠVENTĖ

Čikagos ir apylinkių lietuviai, visi, kuriems brangi mūsų kultūra ir ją kuriantys žmonės, gegužės 31 dienos vakarą skubėjo į Jaunimo centro didžiąją salę, norėdami sužinoti, kokia programa mus nudžiugins lietuvių tautinių šokių kolektyvas "Suktinis" (vad. S. V Strižgauskai) bei liaudiškos muzikos kapela "Sodžius" (vad. G. Juknys, meno vad. R. Pumputis). Į salę rinkosi ir jauni, ir pagyvenę, kurie šeštadienio vakarą norėjo praleisti muzikos bei šokio apsupty.

Šių kolektyvų, kurie kartu yra surengę ne vieną projektą, pristatyti nereikia, nes jie yra žinomi mūsų lietuviškoje kultūrinėje padangėje. Džiugu buvo matyti jaunus žmones, kuriuos sujungė didžiulis noras šokti ir skleisti šį liaudies turtą žmonėms. Šie kolektyvai atrado vienas kitą muzikoje bei šokyje ir jau keletą metų rengia koncertus, džiugina savo gerbėjus. Reikia tikėtis, kad jų meninis bendradarbiavimas ir toliau sėkmingai plėtosis ir sulauksime dar ne vieno įsimintino jų koncerto. Jie ne kartą koncertavo užsienio lietuvių publikai, matėme juos įvairiuose renginiuose, pokyliuo-

se. Savo profesionaliu šokimu "Suktinis" džiugina ir operos mylėtojus, dalyvaudamas lietuvių operos pastatymuose. Stebėdami šio kolektyvo kūrybos kelią - džiaugiamės naujais pasirodymais, kad jie neužmiega ant "laurų", o diena po dienos, po darbų renkasi į repeticijas, tobulina savo šokių techniką tam, kad parodytų scenoje kuo aukštesnį lygį. Tai jiems pavyko.

Atsidarius uždangai maloniai nustebino scenos paruošimas, atsidūrėme Lietuvos kaimė, netoli gimtųjų namų, senelių sodyboje - scenos šone būriavosi "Sodžiaus" muzikantai, sukosi malūnas, ant tvorų sumauti ąsočiai bylojo, kad tuoj prasidės šaunus subatvakaris. Pasigirdus pirmiesiems kapelos garsams ir scenoje pasirodžius šokėjams prasidėjo koncertas. Pirmoje dalyje pabuvojome ir vakaruškoje, kartu su šokėjais trepsėjome suvalkiečių, "Vasiliauskų" polkas, sukomės valso ritmu, žavėjomės pamėgtomis lietuvių liaudies dainomis, šokių muzika, stebėjome žinomų choreografų atliekamą "Suktinio" vadovės surežisuotą šokių pynę ("Anės polka", "Gumbi-

“Suktinio” šokėjai šokio sukuryje. Jiems vadovauja Salomėja ir Vidmantas Strižgauskai.

Inos Stankevičienės nuotr.

nė", "Aštuonnytis"). Maloniai nuteikė "Suktinio" šokėjų jaunatviškas polėkis, nepriekaištinga šokio judesių darna, o tai pasiekama tik didžiulio susiklausymo ir nemažos patirties dėka.

Antroje dalyje pamatėme nemažai pamėgtų šokių, išgirdome kapelos atliekamus liaudiškus kūrinius. "Suktinio" šokėjai pašoko "Pempel, pempel" "Mintinį", "Sodžiaus" muzikantai pagrojo "Galalių gegužinę", "Puikiosios dienos". Retkarčiais buvo rodomos skaidrės su informatyvia medžiaga apie šokėjų gyvenimą, laisvalaikį, koncertų akimirkas.

Šie kolektyvai magiškai

užvaldė visus sėdinčius salėje ir įsiaudrinusi publika ilgai nenorėjo atsisveikinti su "Suktinio" šokėjais bei "Sodžiaus" kapelos muzikantais, reikalaudami dar vieno šokio, dar vienos galimybės pabūti kartu. Šokėjai mielai sutiko pašokti, bisui pakartodami "Senamiesčio polką". Salėje neliko nė vieno abejingo - plojo visi, atsistojimu atsidėkodami už tokį šaunų koncertą. Po koncerto visi skirstėsi pakilios nuotaikos, jausdami padėką koncerto organizatoriams, šokėjams, muzikantams. Po koncerto vyko diskoteka, veikė baras. "Suktinis" smagiai visus pasuko šokio sukury. **DS**

PALM BEACH, FL

LB PALM BEACH
APYLINKĖI VADOVAUS
TIE PATYS...

Sekmadienį, gegužės 4 d., Gražinos ir Jono Stankūnų erdvioje rezidencijoje, po ilgokos pertraukos, įvyko Lietuvių Bendruomenės Palm Beach apylinkės narių visuotinis susirinkimas. Nors susirinko ne toks gausus dalyvių būrys, tik-tai 34 nariai, tačiau renginys praėjo sklandžiai ir sėkmingai. Susirinkime dalyvavo ir pusė tuzino trečiabangių.

Beveik dvi valandas visi aktyviai dalyvavo susirinkimo eigoje, vadovaujant apylinkės pirmininkui Kęstučiui Miklui ir sekretoriaujant Reginai Greičiuvienei. Balsams skaičiuoti buvo išrinkti 3 nariai.

Buvo išklaustas išsamus pirmininko pranešimas apie apylinkės veiklą per praėjusius dvejus metus, po to sekė išdininkės Ramutės Žibienės ataskaita apie 2007 m. apylinkės išdo pajamas ir išlaidas. Taigi, 2007 m. gruodžio 31 d. buvo 8,569 dol. Šios pajamos gautos daugiausiai iš apylinkės surengtų gegužinių bei kitų renginių. Po revizijos komisijos ataskaitos apie išdo puikų tvarkymą, prasidėjo diskusijos dėl padarytų pranešimų.

Buvo pasiūlyta ir priimtas nutarimas dėl pastatyto Lietuvos Laisvės paminklo geresnės priežiūros Royal Palm Memo-

rial Gardens kapinėse ir aptartos galimybės jį perkelti į daugiau reprezentacinę vietą Juno Beach mieste. Ypatingai daug diskusijų kilo dėl sumažėjusio ir dar sparčiai mažėjančio narių skaičiaus. Svarstytos įvairios "trečiabangių" jaunosios kartos įtraukimo į apylinkės veiklą galimybės. Nutarta, jog apylinkės tęstinumui išlaikyti turėtų būti sušauktas specialus apylinkės narių susirinkimas rudenio, sukviečiant į jį "trečiabangius". Inga ir Laimutis Baniotai tam susirinkimui geranoriškai pasiūlė savo rezidenciją, esančią netoliese Lake Worth mieste. Aptartas ir šios apylinkės narių Bendruomenės solidarumo mokesčio klausimas. Nors tai ir savanoriškas mokestis, tačiau jis yra būtinas LB vadovaujančių organų išlaikymui. Palm Beach šis klausimas yra opus. Šio susirinkimo metu buvo renkamas minėtas mokestis ir buvo surinkta tik 115 dol. Visi turėtų žinoti, kad tik 35% šio mokesčio lieka apylinkės išde. Apygardos valdybai siunčiama 20% surinktų lėšų, JAV Krašto valdybai - 30% ir PLB valdybai per Krašto valdybą - 15%. Pirmininkas nusiskundė, kad nėra lengva ir biuletenio leidyba, nes pagalbininkų jo administravimui iki šiol dar neatsirado. Išlaidos taip pat pakilo ir nėra kito kelio, kaip tik nuo rudens nutraukti leidinio

siuntimą tiems skaitytojams, kurie per pastaruosius trejus metus neatsilygino.

Buvo numatyti nauji narių rinkimai į apylinkės valdybą. Tačiau buvo pasiūlyta dabar esančius valdybos narius likti ir toliau dirbti savo pareigose. Tokiu būdu dalyvių plojimu buvo patvirtinta ir toliau vadovauti šiai apylinkėi iki šiol buvusiems apylinkės valdybos nariams. Taigi, apylinkės valdybą sudaro: Kęstutis K. Miklas - pirmininkas, Vladas Barius - vicepirmininkas, Jūratė Miklienė - sekretorė, Ramutė Žibienė - išdininkė, Regina Lagūnienė, Jūratė Barkauskaitė-Meister ir Laimutis Baniota - ryšiams su "trečiabangiais" palaikyti ir renginiams organizuoti. Tuo pačiu buvo perrinkta ir apylinkės revizijos komisija, į kurią įeina Algis Augūnas, Elena Domijonaitienė ir Vandelinas Domanskis.

Po susirinkimo oficialiosios dalies ir pirmininko padėkos žodžio, susirinkusieji dar kurį laiką galėjo tarpusavyje bendrauti, vaišinami ponų Stankūnų.

KURIASI NAUJA LB
APYLINKĖ

Šeštadienį, gegužės 24 d. Orlando mieste, buvo organizuojamos naujos LB apylinkės įkurtuvės. Iškilnėse dalyvavo JAV Krašto valdybos vicepirmininkė Sigita Šimkuvienė, LB Floridos apygardos pirminin-

kas Kęstutis K. Miklas, apygardos kultūros reikalų vadovė Jūratė Miklienė ir svečiai iš kitų apylinkių. Iškilnės prasidėjo 2 val. popiet "Bill Frederick at Turkey Lake" parko Carter Center paviljone prie ežero, 3401 Hiawasee Road, Orlando.

MOKYKLĖLĖS MOKINIAMS
IR MOKYTOJAMS –
ATOSTOGOS

Šeštadienį, gegužės 17 d. 10 val. ryto, Lietuvos Garbės konsulato patalpose, įvyko Palm Beach lituanistinės mokyklėlės 2007/2008 mokslo metų užbaigimo šventė. Ji prasidėjo motinų ir močiūčių pagerbimu. Devyni mokinukai iš eilės savo mamytėms padėklamavo po eilėraštuką, padainavo ir po to įteikė joms po gėlių puokštę. Paskui ir patys mokinukai buvo apdovanoti mokslo metų baigimo diplomais ir įvairiomis dovanėlėmis. Mokinukai nepamiršo ir savo tėvelių, įteikdami jiems po dovanėlę. O mokyklėlės tėvų komitetas taip pat pagerbė šios mokyklėlės auklėtojas. Gėlėmis buvo apdovanota mokyklėlės auklėtojas. Gėlėmis buvo apdovanota mokyklėlės vadovė Inga Baniotienė, mokytojos Vida Tomkevičienė ir Renata Armalaitė. Mokslo metų užbaigimo proga šios apylinkės pirmininkas Kęstutis Miklas taip pat tarė žodį, dėkodamas mokinukams ir jų vadovams už

Amerikos lietuvių televizija Čikagoje praneša, kad šiuo metu transliacijos per FBT 26-6 (Comcast 248) televizijos kanalą yra nutraukiamos. Dėkojame visiems ilgamečiams laidų žiūrovams ir rėmėjams. Apie tolesnį lietuviškų televizijos programų rodymą visuomenei bus pranešta atskirai.

(Pastaruoju metu televizijos laidų programos būdavo vis kartojamos, o pats vadovas nebepasirodėdavo nei programos pradžioje, nei jos pabaigoje.)

ST. PETERSBURG, FL

LANKĖSI GARBINGI
SVEČIAI

Gegužės mėn. 4-tos dienos pietuose klubo pirmininkė Loreta Kynienė pranešė, kad praeitą savaitę mūsų šv. Kazimiero Misijoje lankėsi arkivyskupas Sigitas Tamkevičius ir prelatas Edmundas Putrimas. Svečiai lankėsi ir Lietuvių klube, apžiūrėjo patalpos ir biblioteką, o sekančią dieną išvyko į Los Angeles.

Klubo pirmininkės pakviesta, St. Petersburgo LB Apylinkės pirmininkė Vida Meiluvienė kalbėjo apie Los Angeles rengiamą lietuvių Tautinių šokių šventę, sakydama, kad rengėjams susidaro gana daug išlaidų, todėl šį mėnesį sekmadieniais tam tikslui bus renkamos aukos. **(Nukelta į 10 psl.)**

dalyvavimą šiemet vykusiame Lietuvos Nepriklausomybės švenčių minėjime su puikiai paruošta menine programa, ir linkėjo jaunuoliams ir toliau lankyti mokyklėlę, niekad nepamiršti gimtosios kalbos, ir tai, kad jie yra ir visad bus lietuviai. Ta proga, pirmininkas taip pat įteikė LB Palm Beach apylinkės čekį šiai mokyklėlei paremti. Andreja Zotovaitė taip pat pristatė 12 asmenų, kurie šia proga paskyrė ir kasmet skirs mokyklėlei remti po 50 dolerių. Trumpą žodelį su linkėjimais tarė ir LB Tarybos narė Dalia Augūnienė. Po to dar valandėlę visi turėjo progą pabendrauti ir pasivašinti.

*"Lietuvių biuletenis",
2008.05.21, Nr.269.*

Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio suvažiavimas, 1988 m. spalio 23 d. Giedamas senasis Lietuvos himnas „Tautiška giesmė“, oficialiai gražintas 1988 m. lapkričio 18 d. *Romualdo Požerskio nuotr.*

LIETUVOS DIPLOMATINĖS ATSTOVYBĖS ŠVENČIA SĄJŪDŽIO DVIDEŠIMTMETĮ

Birželio 3 dieną sukanka 20 metų, kai 1988 metais buvo įkurta Sąjūdžio iniciatyvinė grupė. Šią progą šventiniais renginiais mini ir Lietuvos diplomatinės atstovybės.

Lietuvos ambasada **Jungtinėje Karalystėje** birželio 3 dieną Londone organizuoja renginius, kuriuose kaip garbės svečias dalyvauja Europos Parlamento narys, buvęs Lietuvos Sąjūdžio iniciatyvinės grupės narys, Lietuvos Sąjūdžio Seimo Tarybos pirmininkas ir Sąjūdžio garbės pirminkas, Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos pirmininkas ir Seimo pirmininkas profesorius Vytautas Landsbergis.

V.Landsbergis susitiks su britų Parlamento Lordų Rūmų nariais Lordu Dykesu ir Lordu Juddu ir su Bendruomenių Rūmų nariais Rokeriu Berry, Adamu Holloway, Charlesu Hendry, Peteriu Luffu ir kitais.

Sąjūdžio dvidešimtmečiui paminėti Jungtinės Karalystės parlamente vyks iškilmingas priėmimas, kuriame dalyvaus britų parlamentarai, žiniasklaidos atstovai, lietuvių visuomeninių organizacijų – Jungtinės Karalystės lietuvių sąjungos, Jungtinės Karalystės lietuvių jaunimo sąjungos, Londono Šičio lietuvių klubo, Jungtinės Karalystės lietuvių komercijos rūmų nariai, Britų lietuvių sąjungos nariai, lietuviškų mokyklų Jungtinėje Karalystėje mokytojai ir mokiniai.

V.Landsbergis taip pat skaitys paskaitą Lietuvos ambasados ir britų Europos Atlanto grupės rengiamame iškilmingame minėjime.

Minint Sąjūdžio dvidešimtmetį V.Landsbergis taip pat lankėsi **Suomijoje, Latvijoje ir Italijoje**. Helsinkio universitete gegužės 23 dieną Europos Parlamento narys skaity paskaitą „Lietuvos Sąjūdis ir dainuo-

janti revoliucija“, ta pačia proga universitete buvo atidaryta paroda „Lietuvos kelias į Nepriklausomybę.“ Rygoje balandžio 29 Latvijos parlamentarams, diplomatom ir studentams V.Landsbergis skaitė pranešimą „Baltijos laisvė ir sesių vienybė“. Lietuvių Šv. Kazimiero kolegijoje Romoje balandžio 19 dieną profesorius susitiko su lietuvių bendruomenės nariais, „Magna carta“ centre Italijos politikams, diplomatom ir žurnalistams skaitė pranešimą „Europa: pakilimas ar nuopuolis“.

Lietuvos ambasada **Moldovoje** birželio 5-6 dienomis rengia susitikimą su Moldovos parlamento pirmininko pavaduotoju Jurijumi Rosca ir kitais Moldovos visuomenės veikėjais, kurie palaikė glaudžius ryšius su Sąjūdžiu, dažnai lankydavosi Lietuvoje, vežė iš Lietuvos į Moldovą Sąjūdžio literatūrą ir pan. Į renginį kviečiami ir lietuvių bendruomenės nariai.

Ispanijoje birželio 10 dieną Lietuvos ambasada Karaliaus Juano Carloso universitete Madride ketina surengti apskritojo stalo diskusiją, skirtą Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimui. Diskusijoje dalyvaus Vilniaus universiteto Tarptautinių santykių ir politikos mokslų instituto direktorius Raimundas Lopata.

Vengrijoje rugsėjo-spalio mėnesį Lietuvos ambasada kartu su lietuvių bendruomene rengs parodą, skirtą Sąjūdžio 20-mečiui.

Tarp 2008 metais vykstančių Baltijos šalių kultūros metų renginių **Vokietijoje** Sąjūdžio 20-mečiui paminėti birželio 13 dieną Stasi muziejuje Berlyne rengiama konferencija „Pokaris ir tremtis Lietuvoje“ ir atidaroma paroda „Karas po karo“ apie pokario rezistencinį judėjimą Lietuvoje.

Šiai progai taip pat skirta Er-

furte atidaroma V.Juraičio dokumentinė fotografijų paroda ir J.Kazlauskio paroda Berlyne apie lietuvių tremties vietas „Lietuviai Sibire“.

Sąjūdžio 20-metis taip pat bus paminėtas ir per ambasados kartu su lietuvių ir kitų Baltijos valstybių bendruomenėmis Vokietijoje organizuojamas Joninių šventės – Hamburge birželio 17 d., Berlyne birželio 20 d., Kuntelsau birželio 21 d.

Šia proga Lietuvos ambasadorius **Azerbaidžane** Kęstutis Kudzmanas Azerbaidžano prezidentui Ilhamui Alijevui įteiks tuometinio Azerbaidžano nacionalinio fronto spaudos, kuri buvo spausdinama Lietuvoje, archyvą.

Seinuose Sąjūdžio 20-metis bus minimas mokyklose ir „Lietuvių namuose“ – čia Lietuvos konsulas rengia nuotraukų parodą.

Ukrainoje birželio 10 dieną rengiamas susitikimas su Sąjūdžio rėmėjais Ukrainoje – intelektualais, visuomenės veikėjais, žurnalistais.

Lietuvos ambasadorius **Švedijoje** Remigijus Motuzas birželio 2 dieną susitiko su vyresniosios kartos lietuviais, gyvenančiais Švedijoje. Susitikime buvo aptarta Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio svarba atkuriant Lietuvos valstybingumą, lietuvių bendruomenės veikla rūpinantis lietuviybės išlaikymu ir siekiant svarbiausio tikslo – Lietuvos išlaisvinimo ir Nepriklausomybės atgavimo.

Lietuvos nuolatinė **atstovybė prie Europos Tarybos** kartu su Latvijos atstovybe birželio 23-27 dienomis rengia parodą „1918-2008 metų kronikos“. Paroda skirta Lietuvos Nepriklausomybės 90-mečiui ir Sąjūdžio 20-čiui paminėti.

Lietuvos ambasada **Portugalijoje** gegužės 31 dieną surengė susitikimą su šiuo metu stei-

LIETUVA IR PASAULIS

Lietuvos užsienio reikalų ministras Petras Vaitiekūnas birželio 3 dieną Paryžiuje su Prancūzijos Senato Prancūzijos ir Baltijos šalių draugystės grupės pirmininku Denisu Badre ir jo pavaduotoju Lietuvai Jacquesu Legendre aptarė artėjančio Prancūzijos pirmininkavimo Europos Sąjungai prioritetus, daugiausia dėmesio skirdami europinės energetikos politikai, ES energetinio saugumo užtikrinimui ir ES Rytų kaimynystei. P.Vaitiekūnas su Prancūzijos senatoriais sutarė stiprinti politinį ir ekonominį Lietuvos ir Prancūzijos bendradarbiavimą ir pakvietė D.Badre ir J.Legendre apsilankyti Lietuvoje. Susitikimo metu aptarti ketinimai 2009 metais Prancūzijos Senate surengti Prancūzijos ir Baltijos šalių konferenciją Baltijos kelio dvidešimtmečiui paminėti.

JAV karo akademijose šiemet mokslus pradės trys lietuviai. Kaip pranešė JAV ambasada, į JAV išvyks du Lietuvos karo akademijos antrojo kurso kariūnai -Vytenis Bučius studijuos JAV Karinių jūrų pajėgų akademijoje Annapolis (MD), Tadas Goptaitis priimtas į Karinių oro pajėgų akademiją Colorado Springs (CO). Šiemet mokyklą baigiantis Justinas Zenkevičius studijuos Jungtinių Valstijų Karo akademijoje West Point (NY). Už mokslą JAV karo akademijose visiškai sumoka JAV vyriausybė. 2012 metais baigę akademijas jaunuoliai pradės tarnybą Lietuvos karinėse pajėgose.

Ukrainos valstybinės finansų rinkų reguliavimo komisijos specialistų mokomuoju vizitu Lietuvoje gegužės 27-29 dienomis pradėtas įgyvendinti Užsienio reikalų ministerijos Vystomojo bendradarbiavimo ir paramos demokratijai programos lėšomis finansuojamas projektas „Ukrainos draudimo priežiūros specialistų administracinių gebėjimų, reikalingų derinant nacionalinę draudimo teisę su Europos Sąjungos standartais, stiprinimas“. Ukrainoje sparčiai augant draudimo sektoriui, reikia tinkamai reglamentuoti draudimo veiklą. Šiuo metu Ukrainos draudimo srities reglamentavimas nėra iki galo suderintas su ES teisės aktais, todėl Ukrainai perimant ES teisyną (Acquis Communautaire) reikės įgyvendinti direktyvų reikalavimus ir perkelti juos į nacionalinę teisę.

Odesoje, Ukrainoje, gegužės 28-30 dienomis vyko pirmasis Lietuvos ambasadorių, reziduojančių Juodosios jūros regiono valstybėse, ir diplomatų, atsakingų už ekonomikos klausimus, suvažiavimas. Renginyje buvo aptartas Lietuvos ir Juodosios jūros regiono valstybių prekybinis ir ekonominis bendradarbiavimas, jo kryptys ir kylančiomis problemos, Lietuvos transporto politika ir jos plėtros strategija apimant Baltijos ir Juodosios jūros regionus. Suvažiavime pranešimus skaitė Lietuvos užsienio reikalų ministerijos valstybės sekretorius Deividas Matulionis, Susisiekimo ministerijos sekretorė Liudmila Zumerienė, Ūkio ministerijos prekybos departamento direktorius Kęstutis Straigis, Lietuvos ambasadoriai Ukrainoje – Algirdas Kumža, Baltarusijoje – Edminas Bagdonas, Turkijoje – Darius Pranckevičius ir Moldovoje – Vytautas Žalys. **LR URM**

giamos Lietuvių bendruomenės Portugalijoje iniciatyvinės grupės atstovais. Susitikime taip pat dalyvavo Estijos ambasadorius Portugalijoje Martas Tarmakas, kuris prieš 20 metų buvo aktyvus Estijos liaudies fronto narys ir palaikė glaudžius ryšius su Sąjūdžiu. Jo nuopelnai Lietuvos valstybei šiemet įvertinti Gedimino ordinu.

Lietuvos generalinio konsulato Karaliaučiuje iniciatyva Sąjūdžio 20-metis pasitinkamas Herkaus Manto paminklo make-tų pristatymu **Karaliaučiaus** visuomenei. Imanuelio Kanto valstybiniame universitete vyks paskaitų ciklas „Baltų atgimimas“ (gegužės-birželio mėnesiai). Sąjūdžio 20-metis paminėtas ir „Poezijos pavasario“ Kaliningrade renginiuose gegužės 21 dieną.

Lietuvos ambasada **Rusijoje** Sąjūdžio metinėms balandžio 17 dieną skyrė muzikinį vakarą „Dedikacija Čiurlioniui“.

LR URM

LIETUVA REMIA KIPRO GRAIKŲ IR TURKŲ BENDRUOMENIŲ DIALOGĄ

K.Avraam ir J.Neverovič-Naujoji Kipro ambasadorė Kalliopi Avraam, reziduojanti Varšuvoje, birželio 3 dieną susitiko su Lietuvos užsienio reikalų viceministru Jaroslav Neverovič. Susitikimo metu J.Neverovič ir K.Avraam apsikeitė nuomonėmis dėl Lietuvos ir Kipro dvišalių santykių, aktualių Europos Sąjungos darbotvarkės klausimų.

Užsienio reikalų viceministras J.Neverovič išreiškė Lietuvos paramą atnaujintam Kipro graikų ir turkų bendruomenių vadovų dialogui dėl Kipro salos suvienijimo.

„Lietuva palaiko aktyvias šalių pastangas, siekiant teisingo, visapusiško ir tvaraus Kipro problemos sprendimo“, – pažymėjo J.Neverovič. Jis taip pat atkreipė dėmesį į dvišalių ekonominių ryšių plėtojimo, prekybos skatinimo svarbą. **LR URM**

VINCUI KUDIRKAI

Poete, ačiū tau
už tuos žodžius,
kuriais muplovei sąžinę.
Už tuos žodžius,
kuriais pakėlei Lietuvą -
gyvenimą pagražinai...
Ir ačiū tau
už smuiko
skambančias stygas...
Kad tiltą Lietuvos prisiminei.

Ir už eilėraščių,
kurį išmokstame.
Ir giesmę Tautinę.
Kai giedam ją,
Tai širdį jaučiam...

Monika Kairytė,
Utenos vidurinės mokyklos
šeštos klasės mokinė

"POEZIJOS PAVASARIS" PIRMĄ KARTĄ APLANKĖ VOKIETIJĄ

Hiutenfeldas (Vokietija), 2008 m. gegužės 29 d. - Šiais metais pirmą kartą Vokietijoje lyrika ir dainomis nuskambėjo iškiliausias, jau 44-ą kartą vykstantis Lietuvos literatūrinis renginys, tarptautinis festivalis "Poezijos pavasaris". Gegužės 26-28 dienomis Vokietijoje viešėjo poetai Marcelijus Martinaitis, Aidas Marčėnas, Dovilė Zelčiūtė ir jaunas poetas-bardas Domantas Razauskas.

Svečiai iš Lietuvos pirmą vakarą savo poeziją pristatė į Hiutenfelde esančios Renhofo pilies salę susirinkusiems Vasario 16-osios gimnazijos mokiniams bei apylinkėje gyvenantiems lietuviams. Itin šiltai sutiktą bei ilgais plovimais palydėtą menininkų pasirodymą apkarūnavo netikėta D. Razausko bei gimnazijos muzikos mokytojo Gintaro Ručio atlikta muzikinė improvizacija gitaromis.

Poetai aktyviai bendravo su gimnazijos mokiniams ir pravedė netgi dvi kūrybines dirbtuves, palydėtas įdomių diskusijų, kurių metu svečiai šalia įvairių kitų temų dalinosi savo patirtimi apie poezijos kūrimo procesą bei apmastymais apie skirtumus tarp dainuojamosios poezijos ir populiariosios muzikos.

Poezijos pavasario Vokietijoje renginių organizatorius Europos lietuvių kultūros centro (ELKC) direktorius Rimas Čuplinskas kartu su Vasario 16-osios gimnazijos lietuvių literatūros mokytoja Brone Lipšiene supažindino su gimnazijos patalpomis ir papasakojo jos turtingą istoriją nuo 1951 metų, kurioje tiesiogiai atspindi lietuvių tautos istorija nuo karo pabėgėlių laikų iki Lietuvos atgimimo bei nepri-

Per įvykusio tarptautinio festivalio mūsų poetai aplankė dail. Jūrą Batūrą-Lemkė. Stovi iš k: Marcelijus Martinaitis ir Aidas Marčėnas, sėdi iš k: dail. Jūrą Batūrą-Lemkė, Dovilė Zelčiūtė ir Domantas Razauskas.

Rimo Čuplinsko nuotr.

klausomybės atgavimo ir nūdienos opaus mąsto emigracijos laikmečio. Pokalbyje su gimnazijos direktoriumi Andriumi Šmitu, poetas Marcelijus Martinaitis nuogaštavo, jog šiuo metu Lietuvoje tvyranti neigiama nuotaika emigrantų atžvilgiu trumparegiškai nuvertina milžinišką pokario išėivijos indelį puoselėjant lietuvišką kultūrą ir garsinant Lietuvos vardą tremties sąlygomis.

Kitą vakarą poetai išvyko į netoliese esantį Viernheim'o miestą, kur pristatė savo kūrybą vokiškai publikai. Renginys įvyko erdviame Friedrich-Fröbel vidurinės mokyklos fojė, kur jaukioje aplinkoje poetai sužavėjo publiką archajiš-

ku lietuvių kalbos skambesiu. Pristatydami savo kūrinys, poetai publikai pabrėžė lietuviškos lyrikos, ir ypač dainuojamosios, svarų vaidmenį tiek 19-to amžiaus tiek prieš 20 metų įvykusio tautinio atgimimo laikotarpiuose bei šmaikščiai papasakojo įvairias akimirkas iš Lietuvos praeities ir dabartinio gyvenimo. Vokiškus eilėraščių vertimus išpūdingai skaitė buvęs Vasario 16-osios gimnazijos mokinys Vaidas Bruderis.

Vakaro metu M. Martinaitis taip pat įteikė Poezijos pavasario 2008 apdovanojimą Berlyne gyvenančiai vertėjai Claudia Sinnig už Sigito Parulskio ir Tomo Venclovos eilėraščių vertimus į vokiečių

KULTŪROS KRONIKA

Tarptautinio folkloro festivalio "Skamba skamba kankliai" vakaro koncertai šeštadienį ir sekmadienį baigėsi gėdingai. Juos abu - vieną 22 val., kitą 21 val. - nutraukė policininkai, nes tik iki šių valandų buvo išduotas leidimas muzikuoti. Festivalis "Skamba skamba kankliai", vykęs Sereikiškių parke, buvo prilygintas girtuoklių orgijoms. Šeštadienį dešimtą valandą vakaro, o sekmadienį - devintą prisistatę policijos pareigūnai pareikalavo nutraukti linksmybes. Svečiai iš užsienio, laukę savo eilės lipti į sceną, taip ir liko stovėti nesupratę lietuviškos tvarkos. Kam Sereikiškių parke, kuriame nėra gyvenamųjų namų, trukdė folkloro muzika, taip ir liko neaišku. Pasak Vilniaus savivaldybės Saugaus miesto departamento Viešosios tvarkos skyriaus vedėjo Gintaro Tamošiūno, organizatoriai nepateikė savivaldybės biurokratams prašymo, kad koncertai galėtų trukti ilgiau. Renginių organizavimo taisyklėse numatyta, kad visi renginiai mieste turi baigtis 22 val.

Vilniaus universiteto Onkologijos instituto Medicinos fizikos ir dozimetrijos (metrologijos) centro vadovas, medicinos fizikas Albertas Mileris, lankęsis, mokęsis ir dirbęs daugelyje užsienio šalių, įvairiausiais pasiūlymais viliojamas ir dabar - puikus pavyzdys, kaip savo žinias ir patirtį panaudoti Lietuvoje. Sankt Peterburgo universitete baigęs eksperimentinę branduolinę fiziką, laimėjęs Jungtinių Amerikos Valstijų nacionalinio vėžio instituto paskelbtą konkursą ir pustrėčių metų mokęsis Md. Andersono institute Hiustone, dirbęs Amsterdame, Olandijos nacionaliniame vėžio institute A. Mileris vis dėlto grįžo į Lietuvą. Pasak jo, dirbame, kad gyventume, o ne atvirkščiai: "Kas yra pinigai? Juk nei namas, nei prabangi mašina žmogaus nepadarą laimingesnio". Medicinos fiziko teigimu, jam gera gyventi čia, Lietuvoje.

Eilėraščių tėvui sukurta gerokai mažiau nei motinai. Daugumą jų šiuolaikiniai poetai parašė tėvui mirus - tik netekties aki-vaizdoje paaikšėja, koks brangus šis žmogus. Apie tai prabilo Vilniaus vyrų krizų namų steigėjas Algirdas Meškauskas, Tėvo dieną pristatęs šalies poetų eilėraščių rinkinį "Tėvui nors tiek". Šis rinkinys - vienas pavyzdžių, jog puoselėti santykius su šeima tėvams sunkiau nei motinoms.

Vasariško vėjelio dvelksmas, banguojančios Kuršių marios ir užburiantys muzikos garsai - taip savo naują sezoną pradėjo vieningas toks Lietuvoje Klaipėdos "Muzikuojančio keltų" festivalis. Neoficialaus pristatymo metu "Muzikuojantis keltas" supažindino svečius su keletu savo gausios vasaros programos akcentų. Pasak šį festivalį organizuojančios bendrovės "Promo plus" direktorės Mindvilės Kaušpėdaitės, 60 koncertų, numatytų šią vasarą, skirti įvairiausiam skoniui.

Nida ir maestro Vytauto Kernagio balsas tapo neatsiejamai nuo tada, kai pirmą kartą buvo ištartas legendinis kvietimas: "Benai, plaukiam į Nidą!" Skambėjo jis ir šiemetinės Neringos vasaros sezono atidarymo šventės metu. Tiesa, ne nuo scenos. Paskutiniojo V.Kernagio įrašo - kompaktinio disko "Kada sūneliai sugrįš: karinių istorinių dainų interpretacijos", kuriame maestro trumpai pasakoja Lietuvos laisvės kovų istorijas, gerbėjai ir draugai klausėsi per atminimo plokštės atidengimo ceremoniją, žyminčią, kad kitais metais šioje vietoje bus pastatyta skulptūra garšiamam maestro.

LGITIC

JAUNUOSIUS LIETUVOS TALENTUS PRISTATYS PASAULIUI

Vilnius, birželio 4 d. (ELTA). Apie galimybes jaunuosius Lietuvos talentus pristatyti tarptautinei auditorijai prezidentas Valdas Adamkus trečiadienį kalbėjosi su Lietuvos garbės konsulu Šveicarijoje, Europoje garsiu muzikantu Mišeliu Sonji (Michel Sogny).

Valstybės vadovas su garbės konsulu aptarė pasirengimą 2009 metų kovo mėnesį planuojamam ir M. Sonji fondo "SOS talents" organizuojamam jaunųjų Lietuvos talentų koncertui.

Ponas M. Sonji supažindino Lietuvos vadovą su pastangomis šį koncertą transliuoti per tarptautinį muzikos "Mezzo" kanalą.

kalbą. Apdovanojimą C. Sinnig vardu priėmė ELKC direktorius R. Čuplinskas.

Keletos dienų viešnagės metu svečiams buvo aprodyti netoliese esantys dar romėnų laikais įkurtas Ladenburg'o ir savo senamiesčiu bei garsia pilimi pasižymintis Heidelberg'o miestai. Poetai taip pat spėjo aplankyti net tris Hiutenfelde gyvenančias lietuves dailininkes - Izoldą Zacharias, Jūrą Batūrą-Lemkė ir Meilę Veršelį. Hiutenfelde veikiančioje lietuviškoje meno galerijoje "Meilė" pasivaišinę unikaliu dailininkės M. Veršelienės vyno pyragu, išpūdžiu kupini poetai iš Frankfurto oro uosto išskleidė sparnus tėvynės link, žadėdami parsikristi ir kitą pavasarį.

Europos lietuvių kultūros centro inf.

(Atkelta iš 7 psl.)

Dr. Pranas Budininkas, grįžęs iš balandžio mėn. vykusių BALF'o direktorių suvažiavimo Čikagoje, pranešė, kad BALF'o šalpos organizacija yra uždaroma.

Kadangi šis sekmadienis Lietuvoje yra švenčiamas kaip Motinos diena, pirmininkė pakvietė Alvitą Kerbelienę paskaityti gražų rašinį apie motiną.

Dienos programą užbaigė Mečys Šilkaitis su "Lietuvos įvykių apžvalga".

PAMINĖTA MOTINOS DIENA

Gegužės 11 d., sekmadienį, mamos ir močiutės pasipuošusios šviesiais pavasariniais rūbais, rinkosi į Lietuvos klubą Motinos dienos paminėjimui. Tik įėjus į salę, jos buvo pakviestos pasivaišinti šventiniu gėrimu, kurį kasmet paruošia klubo baro vadovai Elytė ir Zigmas Radvilos.

Šventės programą atliko "Saulutės" mokiniai. Šventinę programą pradėjo mokyklėlės vedėja Edita Navickienė, pasveikinusi visus susirinkusius su švente, pakvietė mokinius apdovanoti visas salėje esančias mamas ir močiutes įvairiaspalviais gvazdikais.

Programa prasidėjo gražiausiais lietuvių poetų posmais, skirtais mamai. Dekla-

mavo patys mažiausi-penkia-mečiai ir patys vyriausi penkiolikmečiai. Skambėjo dainos lyriškos ir nuotaikingos - iš kino filmo "muzikos garsai", V. Kernagio sutvarkyta "Du gaideliai". Mergaičių trio atliko lyrišką "Baltoji varnele". Po to, prisijungus mokinių mamoms ir mokytojoms, sudainuota nostalgiška daina apie mamos suknelę. O pabaigai mokiniai, mokytojos, mamos ir padedant žiūrovams sudainavo visiems žinoma "Oi, palauk, palauk..."

Klubo pirmininkė Loreta Kynienė, nors šią šventinę dieną buvo "atleista" nuo pareigų, neiškentė ir nuoširdžiai pasidžiaugė koncertu ir padėkojo "Saulutės" mokyklėlės meno vadovams, mokytojoms, tėvų komitetui ir žinoma, mokiniams.

R.K.

LITUANISTINĖS MOKYKLOS STOVYKLA

Lituanistinės mokyklos "Saulutė" mokiniai "Memorial Day" savaitgalį praleido KOA stovykloje. Tai buvo mokyklos vadovų dovana vaikams už gerą elgesį, paklusnumą ir sunkų darbą per visus mokslo metus.

Pirmą vasarą įsikūrę jaukiuose nameliuose, nuplovę kelionės dulkes ir pasistiprinę, vaikai suskubo į stovyklos atidarymą, kurio metu patys sukūrė ir papuošė stovyklos vėliavą. Buvo renkami būrių va-

dovai, parinkti vardai name-liams. Lina Vilkialis parodė kaip nusidažyti marškinėlius kuriuos vilkėjome kaip būtiną stovyklautojų aprangą. Vaikai vaišinosi pizza, gaivinančiais gėrimais, valgė grietininčius ledus. Ilgai iki vėlumos, skambėjo lietuviškos dainos. Stovyklos atidarymą organizavo Asta Lukas, Diana Kadževičius ir Jurgita Sipavičienė.

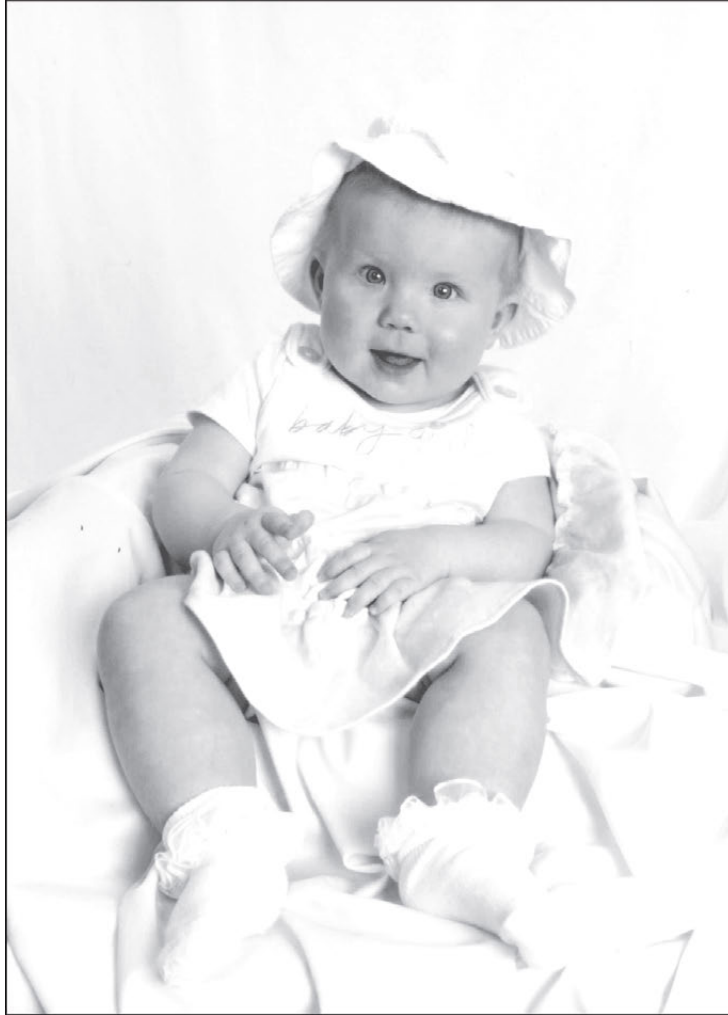
Šeštadienį, vos prašvitus, vaikai jau sukinėjosi apie namelius, džiaugdamiesi, kad yra kartu su draugais, dalijosi vakarykščiais išpūdžiais. Po pusryčių Jūratė ir Vyta Navickai surengė viktoriną, kurios metu Vyta įdomiai papasakojo apie Lietuvą, paminėdamas keletą svarbių įvykių ir datų, supažindino su garsiais, Lietuvai nusi-pelnusiais asmenimis. Vėliau visi stovyklautojai turėjo galimybę pavažinėti specialiais dviračiais (banana bike), ir dalyvavo sporto varžybose.

Sekmadienį organizavome tėvų dieną. Džiaugsmingai sutikome visus, stovyklautojų aplankyti atvykusius, tėvelius. Tą dieną buvo skelbiamas talentų pasirodymas. Kiekvienas būrys ir individualiai norintys pasirodyti vaikai turėjo galimybę pasireikšti. Vyriausi berniukai suruošė vaidinimą iš mokyklos gyvenimo. Mergaitės šoko, atliko gimnastinius pratimus. Mažoji Rūtelė pa-

deklamavo eilėraštį. Visai grupei pritariant, Paulius pagrojo "We will rock you" melodiją. Buvo planuojamos trys prizinės vietos, tačiau žiuri komisija niekaip negalėjo išrinkti

pačių geriausių ir paskelbė visus nugalėtojais. Laimėjo draugystė ir vienybė.

Edita Navickas
"Lietuvių žinios", 2008 gegužė, Nr.383.

2008-ieji Lietuvių fonde **skelbiami Jaunimo metais!** Džiugu, kad kasmet LF papildė nauji nariai. Įvairiomis progomis, Lietuvių fondo narystė dovanojama artimiesiems, draugams, vaikams. Sveikiname Lietuvių fondo narę Gretą Malinauskaitę, kurios tėveliai Vita ir Saulius, stodami į LF įnešė 1,000.00 USD. **Kviečiame ir jus tapti Lietuvių fondo nariais. LF adresas: 14911 127th Street, Lemont, IL 60439, tel. 630-257-1616, www.lithuanianfoundation.org, admin@lithfund.org.**

KODĖL LIETUVOS TEISĖJAI TIKI KGB SUDARYTA BYLA?

Ričardas Čekutis, Dalius Žygelis, *bernardinai.lt*

SOVIETINIS TEISINGUMAS

Ši laida - apie sovietinius teismus, sovietinį teisingumą ir šiuolaikines sovietmečiu nutestųjų pasipriešinimo dalyvių reabilitacijos problemas.

Daugeliui žmonių, o ypač buvusiems antisovietinės rezistencijos dalyviams, ko gero, yra girdėtas terminas „ypatingoji trojka“. Ši „trojka“ partizaninio karo laikotarpiu iš esmės vykdė teismų funkcijas. Kokia tai institucija ir kaip ji susiformavo? Šiaip ar taip, tai išlieka vienu žymiausių sovietmečio fenomenų ir daugiau neteko girdėti, kad kurioje nors kitoje šalyje „trojku“ teismai būtų vykdę kokią nors veiklą.

„Troikos“ arba dar kitaip vadinamos OSO (osoboje so-veščanije), iš trijų asmenų sudaryti teismai, kurie žmones teisė už akių, šiems nedalyvaujant, iš tikrųjų buvo sovietų išradimas. NKVD OSO teismai buvo suformuoti 1934 m., o MGB OSO – 1946 m., bet „trojkos“ įvairiomis formomis Sovietų Sąjungoje veikė jau anksčiau. OSO teismai atitiko

I. čekistinės veiklos pobūdį, kurios tikslas buvo ne tiek išsiaiškinti tiesą, kiek žmogų pasodinti už groty (prisiminkime legendinę čekistų frazę „geriau tegul nukenčia dešimt nekaltų, negu išsprūsta vienas kaltas“), sukurti teroro atmosferą, kurioje niekas nesijaustų saugus. Kaip minėta, šalia OSO „trojku“ Sovietų Sąjungoje veikė dar ir kitokios „trojkos“, iš kurių bene žymiausios buvo 1929 m. pabaigoje įkurtos vadina-miesiems buožėms sunaikinti ir 1937 m. vasarą masinio teroro metu sudarytos „trojkos“ (priminsime, kad 1937–1938 m. NKVD visoje Sovietų Sąjungoje suėmė daugiau nei pusantro milijono žmonių, iš jų beveik 700 000 sušaudė).

Kokia buvo „trojku“ sudėtis?

Pirmąsias „trojkas“ sudarė partijos pirmasis sekretorius, vykdomojo komiteto pirmininkas ir GPU (Glavnoje političeskoje upravlenije – vyriausioji politinė valdyba) atstovas, vėliau „trojku“ sudėtis buvo kiek patobulinta, ir jose pa-

prastai dalyvaudavo prokuro-ras, NKVD ir milicijos viršininkai.

Lietuvoje pokario metais buvo gana paplitęs ir „petiorkų“ terminas, apibūdinantis sovietinius teismus. Koks tas sovietinio teisingumo išradimas?

Be minėtų OSO „trojku“, teisusių tūkstančius mūsų žmonių, Lietuvos apskrityse ir valsčiuose pokario metais dar veikė kitokio tipo „trojkos“, „četviorkos“ ir „petiorkos“. Jos lygiai taip pat priiminėjo daugeliui Lietuvos žmonių labai skausmingus sprendimus. Iš esmės jos viena nuo kitos skyrėsi tik veikėjų skaičiumi, ką ir rodo tie pavadinimai. Visos šios sovietinio teroro pagimdytų institucijų formos tiesiog mutavo, priklausomai nuo konkrečios situacijos. Tačiau tai nebuvo teismai klasikiniu supratimu. Tai greičiau buvo kovos su partizaniniu judėjimu štabai, sudaryti iš vietinių bei atvykusių labiausiai patyrusių čekistų bei komunistų. Jie ir teisė, ir koordinavo kovos su

pasipriešinimu veiksmus. Kaip teigia istorikas Juozas Star-kauskas, jokių LKP(b) CK plenumų, biurų posėdžių nutarimuose nepavyko rasti duomenų, kad būtų oficialiai įformintos „trojkos“, „četviorkos“ ir „petiorkos“. Tačiau toks „organas“ 1945–1947 m. Lietuvoje gyvavo, ir tai rodo, kad galėjo būti bent žodinis, tikriausiai A. Sniečkaus nurodymas tokią veiklos ir bendradarbiavimo formą proteguoti.

Žinoma, sovietams į tą teroro mašiną visada rūpėjo įsukti kuo daugiau vietos žmonių, kad būtų galima teigti, jog neva pati lietuvių liaudis kovoja su išgamomis. Tuo juk buvo grindžiama ir klasių kovos teorija. Tačiau tai jau šiek tiek kita tema. Sovietinis teisingumas bet koku atveju vienaip ar kitaip neblogai žinomas. Kur kas svarbesnis ir aktualesnis klausimas – sovietinių teismų nuteistų pasipriešinimo dalyvių reabilitacija. Tad prieš pradėdant apie tai šnekėti, pirmiausia pasiklausykime buvusio *Didžiosios Kovos apygardos partizano Marijono Bačiansko-Šerno pasakojimo*.

„Pirmiausia iš lagerių paleido vokiečius. Perengė civilių drabužiais ir į vagonus, Vakaru Vokietijoje sutiko juos su gėlė-

mis. Po to, 1954 m., paleido japonus. Tada paleido vengrus. Po vengrų paleidimo, 1956 m., Vengrijoje ir įvyko revoliucija. O ruskelius, ukrainiečius, latvius, lietuvius paliko lageriuose. Su rusais elgiamasi buvo blogiausiai – savi gi.

Man labai svarbus dalykas yra tas, kad rusų teismas į mano bylą žiūrėjo visiškai kitaip nei Lietuvoje. Po visus lagerius važinėjo speciali komisija. Tuo metu jau buvo iš barakų langų išimtos grotos, nebuvo rakinamos barakų durys, leido nešioti ilgus plaukus... Komisija buvo įsikūrusi name, už zonos ribų. Ten ir buvo pagal iš anksto sudarytą sąrašą šaukiami politiniai kaliniai. Tą dieną nereikėjo eiti į darbą - vyko bylų peržiūrėjimas ir per-teisimas.

Atėjo ir mano eilė eiti į tą komisiją. Galvojau dar, ką tai komisijai pasakyti - mano bylą taigi jie turi... Viską, kaip buvo, taip ir pasakiau – buvau jaunas, didvyrio nevaidinau, bet rusus laikiau žvėrimis, 1941 m. ištrėmusiais daug nekaltų žmonių. Į kariuomenę nėjau, išėjau į mišką, į partizanų būrį. Tai jie dar pataisė mane, kad ne į būrį, o į „bandą“. Daugiau nieko ir neklausinėjo.

(Bus daugiau)

RENGINIŲ KALENDORIUS

BIRŽELIO 15 d. sekmadienį, 3:00 val.p.p. TRAGIŠKOJO BIRŽELIO MINĖJIMAS latvių bažnyčioje, Detroit Ave. ir Andrews Ave. (West 152 gatvė), Lakewood, OH. Rengia Clevelando Baltiečių komitetas.

RUGSĖJO 7 d. sekmadienį, 4:00 v.p.p. Dievo Motinos parapijos patalpose įvyks Literatūros vakaras. Rengia akademinis Skautų sąjūdis Clevelande, OH.

RUGSĖJO 14 d., nuo 11:30 v. ryto - Šv. Jurgio parapijos gegužinė parapijos sodyboje.

RUGSĖJO 27-28 d., Mariaus Narbutaičio metalo meno darbų paroda Dievo Motinos parapijos auditorijoje. Rengia vyr. skaučių Židinys.

SPALIO 19 d. rengiama Šiluvos Dievo Motinos šventė, Dievo Motinos Nuolatinės pagalbos parapijoj.

LAPKRIČIO 16 d., nuo 11:30 iki 3:30 p.p. Šv. Jurgio parapijos Rudens šventė.

Labai laukiam

NAUJŲ *DIRVOS* SKAITYTOJŲ

Visi išeivijos lietuviškieji laikraščiai susirūpinę, kad metai iš metų prenumeratorių skaičius mažėja. Vyresnieji pamažu išmiršta, akių ir kitų sunkių ligų kankinami nebegali skaityti, o jaunieji, kad ir labai raginami, nuo lietuviško laikraščio tolsta.

Sunkiau ir sunkiau su naujų, pajėgių bendradarbių telkimu. Sunkiau ir su redaktorinio darbo mokančių suradimu.

Lietuviškieji laikraščiai vien iš prenumeratorės mokesčių išsiversti negali. Skelbimų, kurie išlaiko šio krašto angliškuosius laikraščius, tautybių leidiniai mažiau begauna. *Dirvai* tik nuolatinį skaitytojų siunčiamos aukos padeda galą su galu sudurti ir laukti kas bus kitais metais.

Vilties Draugijos valdyba – *Dirvos* leidėjai visas tas bėdas apsvarsčiusi nutarė, nuo dabar iki 2008 m. lapkričio 1 d. pravesti naujų skaitytojų telkimo vąjų.

Nauji skaitytojai, kurie patys užsisakys ar artimieji jiems užsakys, *Dirvą* ir sumokės prenumeratorą už pirmus metus II-os klasės paštu JAV siunčiamą *Dirvą* moka tik 40 dol. I-os klasės paštu JAV ir Kanadoje moka 57 dol..

Mieli, ilgamečiai *Dirvos* skaitytojai, rėmėjai ir lietuviškos spaudos mylėtojai, talkinkite mums. Užprenumeruokite *Dirvą* savo artimiesiems ne tik čia, Amerikoje, bet ir Lietuvoje ar kur kitur gyvenantiems oro paštu 95 dol. pirmiems metams.

Taip, bendromis jėgomis, per ilgesnį laiką, gal sutelksime kelis šimtus naujų *Dirvos* skaitytojų ir tuo žymiai palengvinsime *Dirvos* tolimesnį leidimą. Padėkite mums tą *Dirvos* stiprinimą atlikti be dejavimų ir verkimo, o su geros pagalbos draugiška talka.

Čia, šio pranešimo pabaigoje, spausdiname atkarpą, kurią lengva iškipti, užpildyti ir mums atsiųsti.

Dirvos leidėjai

Pavardė ir vardas _____

Nr. ir gatvė _____

Miestas _____ Valstybė _____ Zip _____

Tel. numeris _____

LIETUVIŲ RADIOJO PROGRAMA girdima trečiadieniais
10:00-11:00 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga.
Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis dr. Giedrė Kumpikas,
82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687.
Fax: (718) 479-8923. E-mail: amberwings@mac.com

LIETUVIAI PAGERBĖ MIRUSIUS IR ŽUVUSIUS

Edvardas Šulaitis

"Memorial Day" prisiminimo šventė, kuri JAV yra minima paskutinį gegužės mėnesio savaitgalį. Ta proga nemažai mūsų tautiečių apsilankė abiejose lietuvių įsteigtose kapinėse, esančiose Čikagoje ir apylinkėse. Lietuvių Tautinės kapinės, kurios yra Justice, IL, iškilmės vyko sekmadienį, gegužės 25-ąją, o Šv. Kazimiero kapinėse, esančiose pietinėje Čikagos dalyje, buvo susirinkta pirmadienį, gegužės 26-ąją, kada šįmet buvo oficialiai švenčiama "Memorial Day".

Mes lankėmės iškilmėse, vykusiose Lietuvių Tautinėse kapinėse, kurios dar tebeturi lietuvišką pavadinimą (deja, iš Šv. Kazimiero kapinių pavadinimo žodis "lietuvių" jau seniai pašalintas, nes tokį sprendimą priėmė Čikagos arkivyskupija, kuriai šios kapinės, panašiai kaip ir lietuvių Čikagoje pastatytos šventovės, mokyklos bei kitoks su Katalikų Bažnyčia susijęs turtas dabar priklauso).

DALYVAVO KARO VETERANAI IR ŠAULIAI

Iškilmės buvo pradėtos Amerikos legiono lietuvių Don Varnas posto veteranų, jų pagalbinio moterų vieneto ir Šaulių organizacijos uniformotų atstovų su vėliavomis eiseną nuo kapinių vartų iki specialiai šiam reikalui padarytos estrados. Eisenoje taip pat dalyvavo Petro Zalūbos vadovaujamas orkestras, kuris grojo gedulingą muziką. Orkestrantai atliko kelis kūrinius ir programos metu.

Pradžioje vyko vėliavų sunešimas prie estrados. Šiai programos daliai vadovavo Don Varnas posto seržantas Bronius Mikėnas. Buvo sugroti JAV ir Lietuvos himnai. Susirinkusiems pristatyti kapinių direktoriai bei garbės svečiai - majoras Arūnas Tamulaitis ir Paul Brooks, kurie vėliau gavo atžymėjimo ženklus.

KALBĖJO DIAKONAS VYTAS PAŠKAUSKAS

Kiek ilgesnę kalbą pasakė Don Varnas posto buvęs "commander" Vytas Paškauskas, Amerikos legiono IV-ojo apygardos kapelionas, kuris atlieka diakono pareigas Šv. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje Marquette Parke, apie "Memorial Day" ir šios šventės reikšmę lietuvių ir anglų kalbomis. Būdamas Vietnamo karo veteranu, jis gerai žino, kas yra tarnavimas kariuomenėje, kokie netikėtumai laukia kario kiekvieną valandą.

Diakonas V. Paškauskas išvardino visus karus, kuriuose Amerikos kariai dalyvavo. Kaip rodo statistiniai duomenys, JAV karuose ir svetur kariavo net 42 milijonai žmonių, iš kurių apie pusantro milijono atidavė savo gyvybę.

"Memorial Day" šventė nėra skirta apsipirkimui, praleidimui paplūdimyje ar šiaip pramogavimui. Ji skirta kovojusių ir žuvusių pagerbimui, - sakė V. Paškauskas. - Ši diena yra svarbi mums visiems, nežiūrint, ar jie gimė šiame krašte, ar yra iš kitur atvažiavę, nes primena mums svarbius istorinius įvykius".

Programos metu kalbėjo ir kapinių prezidentas Arūnas Buntinas, kuris įteikė atžymėjimo ženklus kariams A. Tamulaičiui ir P. Brooks.

Porą muzikos kūrinių atliko solistė Dalia Eidukaitė Fanelli, kuri šiuose minėjimuose dalyvauja be pertraukos jau 17 metų.

Pabaigai buvo skirta patriotinė amerikiečių daina "Gad Bless America" ("Dieve palaimink Ameriką").

Mirusiųjų pagerbimui Don Varnas veteranai iššovė tris salves - tie garsai plačiai nuskambėjo.

Lietuvių Tautinėse kapinėse yra palaidota daug Lietuvai ir Amerikai nusipelnusių lie-

DIRVAI AUKOJO

V.Lapatinskas, Seattle, WA	77
N.Juskėnas, Clev. Hts., OH	50
R.Kilik, Gurnee, IL	45
K.Palubinskas, Euclid, OH	45
K.Zimmerman, Painsville, OH ...	45
J.Stankaitis, Chesterland, OH	40
S.Lee, Seminole, FL	25
R.Petrauskienė, Euclid, OH	25
J.Petkūnas, Union Pier, MI	25
L.Jurskis, Fair Haven, NJ	22
A.Velička, Chicago, IL	22
K.Andruškevičius, Surrey, CAN	20
B.Flynn, Madeira, OH	20
Msgn. I.Urbonas, Lemont, IL	20
M.Jasėnas, Mt. Dora, FL	15
J.Dautas, Willoughby H., OH	10
J.Karalis, St. Augustine, FL	10
E.Slavinskas, St. Pete., FL	5
D.Spisak, Norton, OH	5

*Visiems aukotojams
nuoširdžiai dėkojame*

tuvių, kurie daug dirbo savo gimtinės labui. Čia matome didžiulius paminklus dr. J. Šliupui, buvusiam Lietuvos prezidentui dr. K. Griniui, Bobelių-Devenių šeimų nariams, dail. A. Varnui, komp. Vl. Jakubėnui, visuomenės veikėjui dr. P. Grigaičiui, žymiam keliautojui W. Rask-Rasčiauskui ir daugeliui kitų žymių tautiečių. Dabar šiose kapinėse laidojama ir daug naujai į šį kraštą atvykusiųjų tautiečių.

Kapinių administratorius Saulius Balsys priminė, kad šios kapinės jau rengiasi minėti savo gyvavimo šimtmetį. Jo žiniomis čia per metus palaidojama apie 60 mūsų tautiečių (kai kuriais metais gerokai daugiau).

"Memorial Day" šventė Lietuvių Tautinėse kapinėse Čikagos priemiestyje. Kalba Amerikos Legiono Don Varnas posto buvęs "Commander" Vytas Paškauskas.

E. Šulaičio nuotr.

SPORTAS

R. BERANKIS PAGERBTAS PARYŽIUJE

Lietuvos tenisininkas Ričardas Berankis su treneriu Remigijumi Balžeku birželio 3 d. dalyvavo 2007 metų geriausių pasaulio tenisininkų pagerbimo iškilmėse.

Paryžiuje, kur šiuo metu vyksta atvirasis Prancūzijos teniso čempionatas, apdovanoti geriausieji 2007 metų pasaulio tenisininkai.

Jaunių (iki 18 metų) čempionui R. Berankiui, kuriam birželio 21-ąją sukaks 18 metų, ir kitiems laureatams britų skulptoriaus Laurence'o Brodericko sukurtas statulėles įteikė Tarptautinės teniso federacijos (ITF) prezidentas Francesco Riccis Bittis.

Iškilmėse dalyvavo per 400 svečių.

R. Berankis po praėjusio sezono užėmė pirmąją vietą pasaulio jaunių reitingų lentelėje. Joje jaunių varžybose nedalyvaujantis lietuvis tebėra pirmas iki šiol.

R. Berankis pernai laimėjo atvirojo JAV čempionato („US Open“) jaunių varžybas, pasiekė Australijos čempionato („Australian Open“) ir Vimbldono jaunių turnyrų pusfinalius, o atvirojo Prancūzijos čempionato („French Open“) jaunių varžybose nukeliavo iki ketvirtfinalio.

Pasaulio jaunių čempione tapo lenkė Urszula Radwanska.

2007 metų pasaulio teniso vienetų čempionais tapo šveicaras Roger Federeris ir belgė Justine Anen, anksčiau yra paskelbusi apie karjeros pabaigą ir ceremonijoje nedalyvo.

Dvejetų čempionais tapo broliai amerikiečiai Bob ir Mike Bryan bei Cara Black iš Zimbabvės ir amerikietė Liesel Huber. Neigaliųjų čempionai - japonas Shingo Kunieda bei olandė Esther Vergeer. Pastaroji pasaulio čempione pasiskelbta aštuntą kartą. **ELTA**

PASIEKĖ NAUJĄ PASAULIO REKORDĄ

Žydrūnas Savickas laimėjo trečią Čempionų lygos etapą Olandijoje ir pasiekė naują pasaulio rekordą rąsto kėlimo rungtyje. Jis iškėlė 207,5 kg sveriantį rąstą, skelbia galiunai.lt.

Antrą vietą varžybose užėmė estas Andrus Murumets, trečią – amerikietis Travis Ort-mayer.

Ž. Savickas laimėjo visus tris Čempionų lygos etapus ir yra vienvaldis bendroje įskaitoje. Šiais metais Ž. Savickas jau pagerino 6 pasaulio rekordus. **LRT**

R. TROUP LAIMĖJO BĖGIMĄ JAV

Lietuvos lengvaatletė Rasa Troup laimėjo Mineapolyje (JAV) vykusį Briano Krafto 5 km memorialinį bėgimą.

Lietuvė distanciją įveikė per 16 min. 52 sek. ir artimiausią varžovę aplenkė 33 sek.

Varžybose dalyvavo per 200 bėgikų. **LRT**

Kauno „Žalgirio“ krepšinio komanda tapo 2008 metų Lietuvos krepšinio lygos čempionais (LKL). **lrytas.lt**

A. BIŽOKAS SU K. DEMIDOVA ANGLIJOJE LIKO ANTRI

Lietuvos šokėjas Arūnas Bižokas su JAV gyvenančia ruse Katiuša Demidova Anglijoje prestižinėse sportinių šokių varžybose užėmė antrąją vietą. JAV atstovaujantis duetas nusileido tik italams Mirko Gozzoli ir Alessia Betti.

Mėgėjų grupėje Lietuvos at-

stovai Donatas Vėželis ir Lina Chatkevičiūtė (Kauno „Sūkurys“) užėmė 13-ąją vietą. Nugalėjo Italijos atstovai Paolo Bosco ir Silvia Pitton. Jaunimo (iki 21 metų) grupėje klasikinių šokių programoje Eimantas Kalinauskas ir Greta Laurinaitytė („Sūkurys“) – penkiolikti. **LRT**

JAKUBS AND SON

Laidojimo įstaiga

William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Kenneth Schmidt
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai
936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095
Telefonas: (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama, teikianti jaukią atmosferą rūdėsio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

TAUPA

LITHUANIAN CREDIT UNION

SAVI PAS SAVUS

KVIEČIAME VISUS Į TAUPĄ

Telefonas (216) 481-6677; El. paštas TAUPA@AOL.COM
767 EAST 185th Street CLEVELAND, OHIO 44119

DARBO VALANDOS :
Antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį 9:00 v.r. - 4:00 p.p.
Penktadienį 9:00 v.r. - 6:00 p.p.
Šeštadienį 9:00 v.r. - 12:00 p.p.
Sekmadienį 11:00 v.r. - 12:00 p.p.

KIEKVIENA TAUPOMOJI SĄSKAITA IKI \$100,000 YRA APDRAUSTA (NCUA)

P.S. TIRE Inc.

Complete Front End Service

481-5397

New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts, Mufflers, lube oil and Filter

+ Buy any 4 tires and receive a P.S. Tire Hall

OPEN

Mon.-Fri.: 8 am to 6 pm
Sat.: 8 am to 4 pm

866 E. 260 th St.
Cleveland, Oh. 44119

Jeigu planuojate pirkti arba parduoti namą, prieš priimdami galutinį sprendimą apsilankykite šiose interneto svetainėse, arba paskambinkit

LINUI MULIOLIUI - 216-387-3204

linas@fixlerrealty.com

www.ClevelandHousingMarket.com
www.LyndhurstOhioHomes.com
www.Euclid-Homes.com
www.Richmond-Heights-Homes.com
www.MayfieldHomes.net
www.Pepper-Pike-Homes.com
www.SouthEuclidHomes.com
www.Beachwood-Ohio-Homes.com
www.FixlerRealty.com

Fixler Realty Group, Inc.
Linas Muliolis - Mob. Tel. - 216-387-3204

STEAM PROFESSIONALS, INC.

Valome kilimus ir baldus

Šventinė Nuolaida 10%

Naujausia technika White Magic 1200pro
www.whitemagic.com

Paruošti specialistai
Kokybiškas valymas
Neapsivilsite mus iškvietę

Galite pasinaudoti 10% nuolaida Pensininkam ar Veteranam
Skambinkite 216 - 299 3005

Gintaras Baltrūnas savininkas

Siūlome kainas su specialia nuolaida

2 kambariai	65 dol. dabar 50dol.	otelis	45 dol. dabar 35 dol.
3 kambariai	95 dol. dabar 70dol.	dvyvietė sofa	55 dol. dabar 45 dol.
5 kambariai	155 dol. dabar 110dol.	trivietė sofa	65 dol. dabar 55 dol.

Pridėkite kitą kambarį tik už 20 dol.

Valome ir mobilius namus ir laivus kreipkitės dėl kainos
Už atliktą valymą 10% nuo sąskaitos skirsime Lietuvių Bendruomenei

JAKUBS AND SON

Laidojimo įstaiga

William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Kenneth Schmidt
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai
936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095
Telefonas: (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama, teikianti jaukią atmosferą rūdėsio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.